

Talko ry:n puheenjohtajiston käsikirja

Mindi Katainen

Tekijä(t) Mindi Katainen	
Koulutusohjelma Liiketalous	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Talko ry:n puheenjohtajiston käsikirja.	Sivu- ja liitesivumäärä 35 + 1
<p>Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat Talko ry on Haaga-Helian ammattikorkeakoulussa, Pasilan kampuksella toimiva liiketalouden, myynnin sekä kansainvälisen liiketalouden ainejärjestö. Yhdistyksen tehtävä on tehdä laadukasta edunvalvontaa sekä tuottaa tapahtumia ja tarjota erinäisiä jäsenetuja jäsenistölleen. Yhdistys toimii Tradenomiopiskelijaliiton itsenäisenä jäsenjärjestönä.</p> <p>Yhdistymisvapaus on jokaisen suomalaisen poliittinen perusoikeus. Suomessa yhdistystoimintaa säätelee yhdistyslaki, joka antaa hyvin suurpiirteiset linjat toiminnalle. Yhdistyksien toiminnan tarkemmat rajaukset tehdään jokaisen yhdistyksen omissa säännöissä. Yhdistyksille on pyritty antamaan mahdollisimman laajat oikeudet päättää omista toimintatavoistaan.</p> <p>Yhdistysten käytännön toimintaa pyörittää yhdistyksen hallitus ja toiminnan suuntalinjoista päätetään yhdistyksen kokouksissa. Toiminnan ylläpitämiseen on kehittynyt vuosien saatossa hyviksi todettuja yleisiä käytäntöjä. Näitä sovelletaan muun muassa yhdistyksen kokouksiin ja päätöksentekoprosesseihin.</p> <p>Yhdistykset ovat vapaaehtoisuuteen perustuvia organisaatioita. Niiden johtamisessa täytyy siis ymmärtää vapaaehtoisten johtamisen erityispiirteitä. Yhdistyksen jäsenten sitouttaminen sen toimintaan sekä toimijoiden motivaation ylläpitäminen tuottavat yhdistyksen puheenjohtajistolle jatkuvasti töitä.</p> <p>Hyväksi johtajaksi ei tarvitse syntyä, vaan johtamisen taitoja voi oppia. Johtajan tulee osata kuunnella muita ja tarkastella myös oman työnsä jälkeä. Johtajan tulee voida myös kehittää itseään, samalla kun hän auttaa muita kehittymään.</p> <p>Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat Talko ry:n puheenjohtajiston vastuut on selkeästi jaettu, riippuen heidän omista henkilökohtaisista vahvuuksistaan. He johtavat hallituksen sisällä neljää tiimiä, jotka ovat edunvalvonta, hallinto, viestintä sekä tapahtumat.</p> <p>Puheenjohtajistolla on vastuu yhdistyksen hallituksen toiminnasta. Heidän tehtävänä on seurata, että päätökset sekä toiminta ovat linjassa yhdistyksen sääntöjen sekä yhdistyslain kanssa. Tämän lisäksi he vastaavat siitä, että hallitus tekee sille määritellyt velvollisuudet yhdistyksen hallituksen toimintaa määrittelevien dokumenttien perusteella. Nämä dokumentit ovat toimintasuunnitelma sekä talousarvio.</p>	
Asiasanat Yhdistystoiminta, johtaminen, palveluorganisaatio	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Talko ry	3
2.1	Nykytilanne	3
2.2	Tradenomiopiskelijaliitto TROL ry.....	4
2.3	Yhteistyö	5
3	Yhdistystoiminta Suomessa	7
3.1	Yhdistystoiminnan ydin	7
3.2	Yhdistystoiminta käytännössä	8
3.3	Hallitus.....	10
3.4	Hallituksen roolit.....	12
3.5	Kokoukset ja kokoustekniikka	13
3.5.1	Yhdistyksen kokoukset.....	15
3.5.2	Hallituksen kokoukset	16
4	Vapaaehtoistoiminnan johtaminen.....	17
4.1	Sitouttaminen ja toiminnan mielekkyys.....	17
4.2	Toiminnan tason ylläpitäminen sekä jatkuvuus	19
4.3	Hyvä johtaja	20
4.3.1	Puheenjohtajiston vastuu ja perintö.....	21
4.3.2	Johtajuuden ydin.....	22
5	Talko ry:n palvelut ja niiden johtaminen.....	24
5.1	Yleistä palveluista	24
5.2	Tiimit ja niiden toiminta.....	26
5.3	Puheenjohtajiston roolit.....	27
5.4	Palvelut tulevaisuudessa.....	29
6	Pohdinta.....	32
6.1	Työn edistyminen ja oman oppimisen arviointi	32
6.2	Työn hyödyt Talko ry:lle	32
7	Lähteet.....	34
	Liitteet.....	36

1 Johdanto

Toimiva yhdistys tarvitsee yhteistyökykyisen ja asiantuntevan puheenjohtajiston. Ilman osaavaa johtamista jäävät hallituksen jäsenet helposti oman onnensa nojaan, mikä pahimmillaan vaikuttaa yhdistyksen jäsenten elämään negatiivisesti. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan yhteistyö ja hyvä tietopohja takaavat hyvät mahdollisuudet toiminnan kasvattamiseen ja kehittämiseen. Maailma muuttuu kovaa vauhtia ja yhdistysten on oltava jatkuvasti valppaana ja valmiina reagoimaan näihin tilanteisiin. Näin puheenjohtajiston välinen suhde sekä puheenjohtajiston merkitys on nähty Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat Talko ry:n aktiivien sekä muiden Haaga-Helian opiskelijayhdistysten parissa.

Tästä lähti ajatus luoda kattava tietopohja tuleville Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat Talko ry:n puheenjohtajistolle, sen tueksi ja koulutusmateriaaliksi. Puheenjohtajisto toimii hallituksen selkärankana jokaisella yhdistystoiminnan osa-alueella. Tästä syystä heidän on ymmärrettävä yhdistyksen toimintaa kokonaisuudessaan. Tarkoituksena on koota yhteen oppaaseen yhdistyksen nykyiset hyväksi todetut käytännöt ja kehittää niitä entisestään vastaamaan tulevaisuuden haasteita.

Kirjoittaja on itse toiminut yhdistyksen hallituksessa kaksi vuotta (2019-2020), josta ensimmäisen jäsentapahtumavastaavana ja toisen varapuheenjohtajana. Tarve oppaalle nousi sisäisesti, sillä huomasimme, että puheenjohtajille ei ole ennestään rakennettua kattavaa ohjekirjaa. Aihe nousi nopeasti erittäin ajankohtaiseksi, sillä tulevina vuosina Haaga-Helian koulutuslinjoja yhdistetään liiketalouden linjan alle. Muutoksen takia Talko ry:n alle siirtyy huomattava määrä opiskelijoita.

Opinnäytetyön viitekehyksessä käsitellään voittoa tavoittelemattoman ja vapaaehtoistyöhön perustuvan yhdistyksen johtamista sekä yhdistystoiminnalle keskeisiä piirteitä. Johtamisen haasteita tarkastellaan yhdistykselle tyypillisistä näkökulmista, kuten sitouttamisen ja motivoinnin sekä toiminnan tason ylläpitämisen kautta. Yhdistystoimintaa käsitellään lain ja sen suuntaviivojen kautta katsottuna.

Opas on jaettu osiin eri teemojen mukaan. Käsittelen ensin Talko ry:n omia piirteitä ja yhdistystoimintaa koko Suomen mittakaavassa. Näissä luvuissa pyritään luomaan ymmärrystä, miten ja miksi toimintaa tehdään. Näiden jälkeen syvennytään vapaaehtoistoiminnan johtamiseen. Tarkemmin sanottuna siihen, miten motivaatiota sekä toiminnan tasoa ylläpidetään. Lopuksi käydään läpi Talko ry:n omat palvelut, niiden nykytilanne ja kehittämismahdollisuudet. Käsikirjan liitteenä on yhdistyksen vuosikello, josta näkee yhdistyksen

tärkeimmät painopisteet kvartaaleittain, sekä puheenjohtajiston tärkeimmät kokoukset ja toimet.

2 Talko ry

Haaga-Helian liiketalouden opiskelijat Talko ry (myöhemmin Talko ry) on Haaga-Helian ammattikorkeakoulussa, Pasilan kampuksella toimiva liiketalouden, myynnin sekä kansainvälisen liiketalouden ainejärjestö. Talko ry toimii Tradenomiopiskelijaliitto TROL ry:n (myöhemmin Tradenomiopiskelijat) itsenäisenä paikallisjärjestönä. Koska Talko ry on osa Tradenomiopiskelijoita, ulottuu sen toimita niin paikalliselle kuin valtakunnallisellekin tasolle.

Talko ry:n tarkoituksena on ajaa jäsenistönsä henkisiä, ammatillisia, yhteiskunnallisia sekä muita vastaavia etuja (Talko ry:n säännöt). Toteuttaakseen laadukkaasti toimintansa perusteita, tuottaa Talko ry palveluita jäsenilleen kolmella eri sektorilla, jotka ovat tapahtumien tuotanto, edunvalvonta sekä toimistopalvelut. Palvelutuotantoon kuuluu tapahtumien sekä edunvalvonnan lisäksi yritysyhteistyö sekä erilaiset jäsenedut.

2.1 Nykytilanne

Talko ry on yksi Haaga-Helian ammattikorkeakoulun suurimmista opiskelijayhdistyksistä. Sen jäsenistö kattaa liiketalouden, kansainvälisen liiketalouden sekä myynnin koulutusohjelmissa opiskelevat opiskelijat, jotka muodostavat jo nyt huomattavan osan ammattikorkeakoulun opiskelijakannasta. Jäsenmääränsä vuoksi Talko ry on myös yksi Tradenomiopiskelijoiden suurimmista jäsenyhdistyksistä. Tämä antaa yhdistyksen äänelle painoarvoa järjestökentällä.

Talko ry:n hallitukseen kuuluu kaudella 2020 kymmenen henkilöä, joista yksi on puheenjohtaja ja yksi varapuheenjohtaja. Hallituksen toimintakausi kestää kalenterivuoden. Hallitus itsessään on jaettu neljään eri tiimiin, joiden johtaminen on jaettu puheenjohtajiston kesken. Tiimit ovat edunvalvonta, hallinto, viestintä sekä tapahtumat. Näin pyritään takaamaan palveluiden laadukas kehitys ja vastuiden tasainen jakautuminen.

Tapahtumien osalta Talko ry:llä on hyvin vakiinnutettu asema yhteisössään. Keskeisiä tapahtumia ovat kaksi kertaa vuodessa järjestettävät Back 2 businessopiskelijajuhlat, fuksisitsit sekä Talkon risteilyt. Koronaviruspandemia aiheutti näiden tuottamisen kannalta ongelmia vuonna 2020 ja pakotti hallituksen katsomaan tapahtumia uudelta kannalta sekä panostamaan etätapahtumien tuotantoon. Nykyisen ja kahden edellisvuoden hallitukset ova katsoneet, että uudistuminen itsessään on tärkeää ja vanhojen toimimattomiksi todettujen tapahtumien tunnistaminen ja poistaminen olennaista. Erityisesti sitsien kanssa Talko ry:llä on ollut ongelmia, sillä klassikot eivät enää menesty yhtä hyvin kuin ennen.

Hallinnon ja edunvalvonnan puoleen yhdistys on panostanut monta vuotta. Rahastonhoitajan perehdytystä ja roolia on painotettu ja hiottu. Talko ry:n taloudellinen tilanne on nykyään vakavarainen. Säästöjä on kertynyt monelta vuodelta, osa säästöistä on laitettu sijoituksiin. Myös käteisestä rahasta luovuttiin kokonaan vuonna 2020, jotta rahaliikenteen käsittely helpottuisi ja nopeutuisi. Viimevuosina tulos on vaihtunut tappiolliseksi, mutta tilanteen kääntämiseksi on tehty suunnitelmia.

Edunvalvonnan puolta on myös pyritty kehittämään. Haaga-Helian ammattikorkeakoulun sekä sen opiskelijakunta Helgan kanssa on luotu aktiivinen keskusteluyhteys. Sen löytyminen ja tuottama arvo ovat nousseet entistä tärkeämmäksi koulutus uudistuksen myötä. Hallituksen on tärkeää tiedostaa, mitä jokaisessa edunvalvonnan kokouksessa käydään läpi. Talko ry:llä on oma poliittinen ohjelma, mitä muokataan vuosittain. Sen tämänhetkiset suurimmat tavoitteet ovat kansainvälisten opiskelijoiden huomiointi tapahtumissa sekä yhdistyksen markkinointimateriaaleissa, liiketalouden kampusjaon aiheuttamien ongelmien esilletuonti, jokaisen liiketalouteen sulautettavan linjan pääpiirteiden sekä opetuksen tason säilyttäminen, opintojaksojen tason pitäminen yhtäläisinä sekä etäopetuksen tarjoaminen sekä sen laadun takaaminen (Talkon poliittinen ohjelma).

Näiden lisäksi Talko ry:llä on myös oma edustajistoryhmä, nimeltään ProTalko, opiskelijakunta Helgan edustajistossa. Edustajisto päättää Helgan suurista suuntalinjoista. ProTalkon lista on Talkon perustama, mutta se toimii itsenäisesti. ProTalkon listalle tehdään myös oma poliittinen ohjelma, mikä hyväksytetään yhdistyksen kevätkokouksessa. ProTalkon poliittinen ohjelma ei saa olla ristiriidassa Talkon poliittisen ohjelman kanssa (ProTalkon poliittinen ohjelma). Tästä syystä ohjelma tehdään yhdessä edunvalvontatiimin sekä edustajistoryhmän kanssa.

2.2 Tradenomiopiskelijaliitto TROL ry

Tradenomiopiskelijaliitto TROL ry (myöhemmin tradenomiopiskelijat) toimii Tradenomiliiton itsenäisenä jäsenyhdistyksenä. Siihen kuuluu yli 14 000 jäsentä ja sen alla toimii 29 jäsenyhdistystä, joista yksi on Talko ry. Jäsenyhdistyksen jäseneksi liittyessä opiskelija liittyy myös Tradenomiopiskelijoiden jäseneksi, ellei toisin ole sovittu. Tradenomiopiskelijat järjestävät jäsenyhdistyksiensä hallituksille vuosittain koulutuksia liittyen heidän jäsenyyteensä sekä muihin ajankohtaisiin aiheisiin.

Tradenomiopiskelijoiden hallituksen jäsenillä on kaikilla omat projektivastuut hallituksen sisällä, mutta jokaiselle on annettu myös omat aluevastuunsa. Aluevastuut tarkoittavat sitä, että kyseinen liittohallituksen jäsen on oman alueensa yhdistysten lähin tuki ja turva liittoa koskevissa kysymyksissä tai muissa yhdistystä koskevissa ongelmissa.

Tradenomiopiskelijat toimii tutkintoa opiskelevien äänitorvena ja yhtenä suurimpana etujärjestönä. Liitto tarjoaa opiskelijoille mm. apuja, neuvoja ja ohjausta työelämään valmistautumisessa, lisää tutkinnon tunnettavuutta sekä arvostusta, tarjoaa lakipalveluita, vakuutuksia sekä työttömyyskassan jäsenyyden. Se myös ajaa tradenomien etuja valtakunnallisella tasolla pitäen huolta siitä, että opiskelijoiden ääni saadaan eri foorumeilla kuuluviin. (www.tradenomi.fi/tradenomiopiskelijat/tietoa-tradenomiopiskelijoista/)

Liiton toiminnasta vastaa liittohallitus. Liittohallitus valitaan vaaleilla joka vuosi liittokokouksessa. Kokoukseen osallistuu edustajat jokaisesta jäsenyhdistyksestä. Jokainen Tradenomiopiskelijaliiton jäsen voi hakea hallitukseen, vaikka usein hallituksen jäsenistö koostuu paikallisyhdistysten edelliskausien aktiiveista. Hallituksen valinnan lisäksi liittokokouksessa päätetään liiton toiminnan suuntaviivat.

2.3 Yhteistyö

Talko ry tekee yhteistyötä monien eri tahojen kanssa. Edellisessä kappaleessa kerrottiinkin yhdestä suurimmasta yhteistyökumppanista Tradenomiopiskelijoista. Tämän lisäksi yhteistyökumppaneihin kuuluu yrityksiä, Talko ry:n vastuulle kuuluvien linjojen vertaistutorit sekä yhdistyksiä eri puolilta Suomea.

Talko ry on monen vuoden ajan kehittänyt yritys yhteistyötään ja laajentanut verkostojaan. Tarkoitus tässä yhteistyössä on löytää jäsenistölle kiinnostavia yrityksiä, joiden kanssa saadaan luotua molempia hyödyttävä suhde. Yritykset saavat jäsenistöstä harjoittelijoita sekä työntekijöitä ja jäsenistö saa tietotaitoa, mielenkiintoisia yritys vierailuita sekä jalkaa oven väliin työelämässä. Pitkäaikaisia yhteistyöyrityksiä Talko ry:llä ovat mm. PWC sekä Studentwork. Yksi uusimmista yhteistyökumppaneista on Kesko oyj.

Helgan vertaistutorit ovat yksi suurimmista ja tärkeimmistä Talko ry:n voimavaroista sekä yhteistyökumppaneista. Jokaisella opintolinjalla on vastuututor, jonka kuluva vuoden vastuututor sekä Helgan edustaja valitsevat vuosittain. Vastuututor valitsee Helgan avustuksella jokaiselle vuodelle uuden tutor ryhmän. Ryhmien koko vaihtelee linjalle otettavien oppilaiden määrästä riippuen. Tutoreihin pidetään yhteyttä ensisijaisesti vastuututorin kautta ja yhteydenpidosta vastaa puheenjohtajisto. Hyvät suhteet tutoreihin ovat ensisijaisen tärkeitä, sillä tutorit ovat opiskelijoiden ensikosketus korkeakouluun ja siellä toimiviin järjestöihin. Tutoreiden toiminnan kautta yhdistys pääsee myös mukaan uusien opiskelijoiden orientaatioviikon toimintaan. He myös auttavat yhdistyksen imagon rakentamisessa sekä uusien jäsenten hankinnassa.

Kolmas yhteistyön kanava ovat muut yhdistykset niin pääkaupunkiseudulla, kuin valtakunnallisestikin. Talko on solminut ystävyysyhdistys suhteet kolmeen yhdistykseen, jotka ovat Opiskelijayhdistys Hattara ry (myöhemmin Hattara ry), Handel- och Service studentföreningen, HanSe Sf (Myöhemmin HanSe Sf) sekä Opiskelijayhdistys Trade ry (myöhemmin Trade ry). Kaikki näistä ovat Tradenomiopiskelijaliiton jäsenyhdistyksiä. Trade ry:n kanssa on tarkoitus jakaa informaatiota molemmin puolin yhdistysten toiminnasta ja auttaa näin molempien kehityksessä. On hyödyllistä tietää, miten palveluita tuotetaan ja hallinnollisia tehtäviä hoidetaan myös oman paikkakunnan ulkopuolella.

Hattara ry on Haaga-Helian ammattikorkeakoulun Malminkampuksen liiketalouden ainejärjestö. Yhteistyön avulla kartoitamme ja vähennämme ongelmia, jotka johtuvat liiketalouden kampusjaosta. Kampuksien välillä on usein esiintynyt epätasa-arvoa, ja suhteet puolin ja toisin ovat olleet huonot. Tavoitteena on tapahtumien ja avoimen keskustelun avulla tuoda opiskelijoita yhteen ja yhtenäistää kampusten opetuksen tasoa.

HanSe Sf:n kanssa ystävyysyhdistys suhde luotiin vuonna 2019. Sen tarkoituksena on auttaa ja kehittää kummankin yhdistyksen omaa toimintaa. Opiskelijakulttuuri on molemmissa korkeakouluissa vahva, mutta hieman eri osa-alueilta. Tapahtumien organisoimisen kulttuurissa on paljon eroja ja niiden selvittämisestä sekä implementoinnista on molemminpuolista hyötyä.

Näiden yhdistysten lisäksi muiden ammattikorkeakoulujen, kuten Metropolian sekä Laurean ainejärjestöihin on nähty hyväksi pitää säännöllisesti yhteyttä. Tiedon vaihto auttaa näkemään omia heikkouksia ja voimavaroja helpommin. Yliopistojen järjestöt ovat tulleet lähivuosina lähemmäs Talko ry:n toimintaa. Esimerkiksi Aalto yliopiston OUBS ry eli Ota-niemen videokuvauksesta ja streamauksesta kiinnostuneiden opiskelijoiden yhdistys on vuoden 2020 koronaviruspandemian aiheuttamien muutosten kautta tullut tutuksi myös Talko ry:lle. Tästä yhteistyöstä on saatu etätapahtumien järjestämiseen iso apu, jota kannattaa myös tulevaisuudessa hyödyntää.

3 Yhdistystoiminta Suomessa

Olli Välke sekä Lasse Miettinen kirjoittavat kirjassaan Yhdistystoimijan opas (Välke ja Miettinen 2013, 7) seuraavanlaisesti: ”Yhdistys on ihmisten yhteenliittymä. Se perustetaan jotakin tarkoitusta varten, kun joukko ihmisiä toteaa, että yhdessä on helpompi edistää tärkeäksi koettua asiaa kuin kunkin yksin.” Yhdistyksiä perustetaan ajamaan tietyn ryhmän yhdessä tärkeäksi kokemaa asiaa. Mitä enemmän yhdistyksillä on ääniä takanaan, sitä suuremman painoarvon sen sana saa.

Yhdistyksiä on pääosin kahta mallia: Rekisteröityjä sekä rekisteröimättömiä yhdistyksiä. Suurimmat erot näiden kahden välillä ovat, että rekisteröity yhdistys on patentti- ja rekisterihallituksen (myöhemmin PRH) ylläpitämään yhdistysrekisteriin rekisteröity oikeushenkilö. Rekisteröity yhdistys voi tehdä sitoumuksia sekä on velvollinen ilmoittamaan nimenkirjoittajien vaihtumisesta PRH:lle eikä se voi muuttaa sääntöjään ilman PRH:n hyväksyntää. Rekisteröidyn yhdistyksen jäsenet eivät myöskään ole henkilökohtaisesti vastuussa yhdistyksen toimista ja velvoitteista. Rekisteröimätön yhdistys taas ei ole oikeushenkilö, eli se ei ole minkään viranomaisen valvoma tai rekisteröimä sekä sen jäsenet ovat henkilökohtaisessa vastuussa yhdistyksen toimista ja velvoitteita. (Välke ja Miettinen 2013, 8). Tässä oppaassa käsittelen rekisteröidyn yhdistyksen toimintaa, sillä Talko ry on rekisteröity yhdistys.

3.1 Yhdistystoiminnan ydin

Yhdistystoimintaa säädellään ja sen olemassaolo turvataan Suomen perustuslaissa, sillä yhdistymisvapaus kuuluu jokaisen poliittisiin perusoikeuksiin. Yhdistymisvapauteen kuuluu olennaisesti yksilön oikeus perustaa yhdistyksiä sekä kuulua tai olla kuulumatta niihin. (Halila ja Tarasti 2017, Johdanto-osa, 5.1.1). Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että viranomainen ei voi puuttua siihen, että perustetaanko yhdistys vai ei. Yhdistyksen toimintaa kuitenkin säätelee ja määrittää yhdistyslaki ja muu lainsäädäntö, yhdistyksen säännöt sekä yhdistyksen kokouksessa tehdyt päätökset. (Välke ja Miettinen 2013, 9-11)

Yhdistystoiminnassa yhdistymisvapaus turvataan, antamalla yhdistyksille mahdollisimman laajat oikeudet päättää, miten se järjestää sisäisen toimintansa. Tätä toiminnan periaatetta kutsutaan yhdistysautonomian periaatteeksi. Autonomian käytännön merkitys korostuu erityisesti liittomuotoisissa yhdistyksissä. Näissä jäsenyhdistysten yhdistysautonomia rajoittaa mm. organisaation järjestämistä. Lähtökohtaisesti liitolle ei voida antaa jäsenyhdistyksille kuuluvaa päätösvaltaa, ellei yhdistys luovu siitä omalla päätöksellään. Tämä johtuu siitä, että yhdistyslaissa käsitellään useissa kohdissa liittoa ja siihen välillisesti tai välittömästi kuuluvia jäsenyhdistyksiä kokonaisuutena. (Halila ja Tarasti 2017, 42-44)

Yhdistyslaki on itsessään melko suuntaa antava. Se antaa pikemminkin reunaehtoja ja minimivaatimuksia. (Välke ja Miettinen 2013, 10-11). Laki koskee vain aatteellisia, rekisteröityjä yhdistyksiä, eli sellaisia, jotka eivät tavoittele välitöntä taloudellista hyötyä tai voittoa. Yhdistyslakia ei siis sovelleta yhdistykseen, jonka toiminnan tarkoitus tai laatu on pääasiallisesti taloudellinen (Yhdistyslaki, 1 & 2 §). Aatteellisen yhdistyksen perustamisen perimmäinen tarkoitus on tietyn tarkoituksen yhteinen toteuttaminen. Yhdistystä ei voi perustaa yksin, vaan sen perustamisessa tulee olla vähintään kolme yhdistyksen jäseneksi liittyvää henkilöä paikalla.

Rekisteröidyn yhdistyksen perustamisen yhteydessä laaditaan myös yhdistykselle kirjalliset säännöt. Yhdistyslaki määrittelee sääntöjen suuntaviivat eli yhdistyksen toiminnan tarkoituksen ja idean. Pakollisten sääntöjen lisäksi yhdistys on vapaa määrittelemään loput sääntönsä itse, kunhan ne noudattavat lakia (Halila ja Tarasti 2017, 109-110). Yhdistyksen säännöt ovat yhdistyskohtaiset, eli niissä ei voida viitata toiseen yhdistykseen eikä niissä voida asettaa velvoitteita kolmansille osapuolille. Säännöt luovat raamit yhdistyksen toiminnalle asettaen sille pelisäännöt. Mikäli muiden yhdistyksen hallitusta ohjaavien dokumenttien ja yhdistyksen sääntöjen välillä ilmenee ristiriita, noudatetaan sääntöjä.

Yhdistyksen päätösvalta kuuluu sen jäsenille (Yhdistyslaki 16 §). Jokainen yhdistyksen jäsen on tasa-arvoisessa asemassa yhdistyksen sisällä. Kaikilla on käytettävissään yksi ääni, ellei yhdistyksen säännöissä toisin määrätä. Yhdistyksen suuret linjat päätetään yhdistyksen kokouksessa ja yhdistyksen hallitus toimeenpanee kokouksen päätökset, sekä johtaa yhdistyksen käytännön asioita. (Välke ja Miettinen 2013, 14-16)

3.2 Yhdistystoiminta käytännössä

Yhdistyksen toimintaa pyörittää yhdistyksen hallitus. Se ei kuitenkaan tee päätöksiä yksin, vaan sen toiminnan suuntalinjat päätetään yhdistyksen kokouksessa. Näissä kokouksissa tarkastetaan yhdistyksen tärkeitä dokumentteja ja arvioidaan toimikauden aikana tehtyjä päätöksiä sekä hallituksen toimintaa. Yhdistyksen kokous on yhdistyksen ylin toimielin ja hallitus on kaikista toimistaan vastuussa tälle kokoukselle. (Välke ja Miettinen 2013, 14-15)

Hallituksen toiminnan perustaksi laaditaan vuosittain toimintasuunnitelma. Se ei ole yhdistyslaissa edellytetty dokumentti, mutta on hyvä olla olemassa. Tarkoituksena on kuvata yhdistyksen toimintaa, tavoitteita ja kantoja seuraavana vuonna, sekä rakentaa yhdistyksen hallituksen toiminnasta strukturoidumpaa. Toimintasuunnitelma muuttuu vuosittain yhdistyksen toiminnan tarpeiden ja sen hetkisen vuotuisen tilanteen mukaan. Se velvoittaa

ja valtuuttaa hallitusta huolehtimaan, että suunnitelmassa olevat asiat pannaan toimeen. (Välke ja Miettinen 2013, 61-64)

Toimintasuunnitelman valmistelee hallitus ja se hyväksytään yhdistyksen kokouksessa. Hallituksella on hyvät valmiudet tuoda esitys kokoukselle, koska sillä on ensikäden tietoa yhdistyksen sen hetkisestä tilanteesta ja kattava käsitys, siitä mihin yhdistyksen kannattaa seuraavana vuonna keskittyä. Yhdistyksen kokous kuitenkin voi halutessaan muuttaa toimintasuunnitelmaa. Siksi se on hyvä tuoda jäsenistölle tietoon hyvissä ajoin ennen virallista kokousta. (Välke ja Miettinen 2013, 61-64)

Toimintasuunnitelman tarkkuutta ei ole ennalta säännelty, joten se voi olla hyvinkin yleisluonteinen tai todella yksityiskohtainen. Toiminnan kannalta se kannattaa tehdä konkreettiseksi. Toisin sanoen sinne ei kannata kirjata vain haaveita, vaan konkreettisia suunnitelmia ja projekteja seuraavalle toimikaudelle. Ei kuitenkaan pidä erehtyä tekemään suunnitelmasta liian pikkutarkkaa, sillä se ei anna silloin hallitukselle juuri ollenkaan liikkumatilaa. Esimerkiksi tapahtumia suunnitellessa voidaan antaa seuraavan toimikauden hallitukselle tehtäväksi suunnitella tietyntyylinen tapahtuma, mutta sille ei anneta tarkkoja päivämääriä tai toteutuspaikkaa. Yksityiskohtaisempi suunnitelma on tarpeen lähinnä silloin, kun yhdistyksellä on pidempiaikainen projekti menossa ja sen toteuttamiselle edellytetään tiettyjä toimenpiteitä. (Välke ja Miettinen 2013, 61-64). Toimintasuunnitelman johtamista käsitellään kappaleessa 5.3.

Toimikauden lopussa yhdistyksen hallitus laatii uuden toimintasuunnitelman lisäksi toimintakertomuksen omasta kaudestaan. Toimintakertomus on raportti hallituksen toiminnasta ja siitä, kuinka hyvin toimintasuunnitelmaa on toimikauden aikana toteutettu. Siinä kerrotaan mahdollisimman tarkasti mitä jokainen hallituksen jäsen on tehnyt ja miten yhdistys on toiminut. Toimintakertomuksessa tulisi kertoa, mikäli hallitus on kehittänyt uutta toimintaa, jos toimintasuunnitelmassa mainittu projekti ei ole toteutunut sekä selitys yhdistyksen taloudellisesta tilanteesta ja sen muutoksista. Parhaassa tapauksessa toimintakertomus on vuoden aikana tapahtuneiden asioiden arviointia ja kommentointia, eikä vain pelkästään raportointia. Koska tässä tulee kertoa yhdistyksen taloudesta, voidaan toimintakertomus laatia vasta tuloslaskelman sekä taseen laskemisen jälkeen. Tämä dokumentti sekä tilinpäätösasiakirjat toimitetaan yhdistyksen tilin- sekä toiminnantarkastajalle. (Välke ja Miettinen 2013, 69-70)

Hallituksella on velvollisuus myös pitää yhdistyksen jäsenistöstä luetteloa (Yhdistyslaki 11§). Luettelossa tulee lukea jäsenen täydellinen nimi ja kotipaikka. Tästä syystä yhdistys luetaan rekisterinpitäjäksi, joka itsessään velvoittaa hallitusta. Luettelossa ei saa säilyttää

arkaluontoisia tietoja, tai sellaisia tietoja, jotka eivät ole välttämättömyys yhdistyksen toiminnalle. Luettelosta tulee olla myös rekisteriseloste, joka on laitettu helposti saatavilla olevaan paikkaan, kuten nettisivuille. (Välke ja Miettinen 2013, 71-72). Hallituksen tulee olla tietoinen EU:n yleisestä tietosuoja asetuksesta, sen sisällöstä ja sen vaatimuksista. jotta jäsenrekisteri on lainmukainen.

3.3 Hallitus

Yhdistyksellä on lain mukaan oltava vähintään kolme henkinen hallitus, jonka jäsenistä yhden on oltava puheenjohtaja (Yhdistyslaki 35§). Heidät valitaan tähän luottamustoimeen joko yhdistyksen tai valtuutettujen kokouksessa vaaleilla. Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhdistyksen asioista lain sekä yhdistyksen sääntöjen mukaan sekä vastata kaikista yhdistyksen käytännön tehtävistä.

Yleinen kokousmenettelytapa on, että puheenjohtaja kutsuu hallituksen koolle, ellei yhdistyksen säännöissä ole toisin määrätty (Halila ja Tarasti 2017, 519-520). Talko ry:n säännöissä annetaan koollekutsumisoikeus puheenjohtajan lisäksi varapuheenjohtajalle, mikäli puheenjohtaja on estynyt, sekä vähintään kolmelle hallituksen jäsenelle, mikäli he tätä kirjallisesti vaativat.

Yhdistysoikeudessa vakiintuneen järjestökäytännön mukaan yhdistyksen hallituksen kokous on päätösvaltainen, mikäli yli puolet hallituksen jäsenistä on paikalla, ellei yhdistyksen säännöissä ole toisin määrätty (Halila ja Tarasti 2017, 519-520). Tämä tarkoittaa sitä, että hallituksen puheenjohtajan on tarkkailtava kokoukseen ilmoittautuneiden hallituksen jäsenten määrää. Mikäli kokoukseen on osallistumassa alle puolet hallituksen jäsenistä, tulee kokous siirtää parempaan ajankohtaan. Jos kokous ei ole yhdistyksen sääntöjen mukaan päätösvaltainen, ei siellä voida virallisesti tehdä yhdistystä koskevia päätöksiä.

Yhdistyslaki kieltää hallituksen jäsenen tai yhdistyksen toimihenkilön osallistumisen sellaisen asian tai sopimuksen käsittelyyn sekä ratkaisemiseen, jossa hänen henkilökohtainen etunsa voi olla ristiriidassa yhdistyksen edun kanssa (Yhdistyslaki 36§). Esteellisyys tarkoittaa sitä, että henkilön yksityinen etu saattaa olla ristiriidassa yhdistyksen edun kanssa. Esteellisyyteen ei vaadita välttämättä konkreettista ristiriitaa, vaan sen mahdollisuus yksinään riittää (Halila ja Tarasti 2017, 543-546)

Hallitus toimii yhdistyksen kasvoina ja sen toimeenpanevana elimenä. Sillä on paljon valtaa tehdä päätöksiä toimikautensa aikana ennalta säädettyjen suurien linjauksien sisällä. Toimintasuunnitelman lisäksi hallitus pystyy kehittämään uusia projekteja sekä omalla

päätöksellään myös jättämään joitain ennalta säädettyjä toimia pois. Sillä on valta toimia ja reagoida muuttuviin tilanteisiin niiden vaatimalla tavalla. (Välke ja Miettinen 2013, 26-27). Esimerkiksi koronaviruspandemian aikana vuonna 2020 joidenkin tapahtumien peruminen oli välttämätöntä, joten toimintasuunnitelmaan listattujen tapahtumien toteutumatta jääminen oli perusteltua.

Joskus hallitukselle tulee eteen tilanteita, jolloin yhdistyksen kokouksen päätöksiä ei ole mahdollisuutta toteuttaa. Näissä tilanteissa hallitus voi kutsua ylimääräisen yhdistyksen kokouksen koolle. Mikäli yhdistyksen kokousta ei kutsuta koolle, vaan hallitus toimii itsenäisesti, on sillä vastuu omista toimistaan. Hallituksella kannattaa tässä tapauksessa olla hyvät perustelut toiminnalleen, ettei se menetä yhdistyksen kokouksen luottamusta. Jos yhdistyksen hallitus menettää yhdistyksen luottamuksen, voidaan se erottaa tehtävistään. Hallituksen tehtävänä on toimia yhdistyksen jäsenten puolesta ja heidän luottamuksellaan. (Välke ja Miettinen 2013, 29-31)

Hallituksella on aktiivinen rooli yhdistyksen toiminnan edistämisessä. Tähän kuuluvat yhdistyksen kantojen ajamisen lisäksi erilaiset edustustehtävä, mutta myös yhdistyksen juoksevien asioiden hoitaminen. Juokseviin asioihin kuuluu muun muassa kirjanpidon hoitaminen, laskujen maksaminen, jäsenluettelon ylläpito sekä toimiston pyörittäminen, mikäli yhdistyksellä sellainen on. (Välke ja Miettinen 2013, 26-27). Toimisto tuo parhaimmillaan hallituksen toimintaa lähemmäs yhdistyksen jäsenten arkea. Se on paikka, johon omista huolista voi tulla puhumaan ja keskustelemaan yhdistystä koskevista asioista.

Kirjanpitoa ja yhdistyksen tilejä kannattaa seurata tasaisin väliajoin, jotta hallituksella on jatkuvasti hyvä käsitys yhdistyksen taloudellisesta tilanteesta. Tämä helpottaa yhdistyksen talousarvion seuraamista suhteessa toteutuneeseen taloustilanteeseen. Näin voidaan suunnitella yhdistyksen varojen käyttöä koko toimikauden ajan. (Välke ja Miettinen 2013, 66-69).

Rekisteröity yhdistys on oikeushenkilö, joka on oikeudellisesti vastuussa omista toimistaan. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että hallitus voi tehdä päätöksiä pohtimatta niiden vaikutuksia. Mikäli he toimivat edesvastuuttomasti, voivat hallituksen jäsenet joutua toimistaan henkilökohtaiseen vastuuseen. Hallituksen vastuuta voidaan tarkastella kolmelta eri kannalta. Nämä ovat poliittinen vastuu, rangaistusvastuu sekä vahingonkorvausvastuu. (Välke ja Miettinen 2013, 31-32).

Hallituksen tulee nauttia yhdistyksen luottamusta, eli sillä on yhdistystä kohtaan poliittinen vastuu. Poliittinen vastuu yhdistystoiminnassa tarkoittaa sitä, että hallituksen jäsen on

asemana luottamustoimi. Yhdistyksen luottamustoimessa toimiessaan henkilön on nautittava yhdistyksen jäsenten luottamusta. Hänen tulee toiminnassaan pyrkiä edistämään ja turvaamaan yhdistyksen jäsenten hyvinvointia ja asemaa. Mikäli hallitus tai hallituksen jäsen menettää yhdistyksen jäsenten luottamuksen, voi yhdistyksen kokous erottaa hallituksen tai sen jäsenen. Hallituksen jäsen voi myös erota vapaaehtoisesti, mikäli jäsenen elämätilanne muuttuu tai hän ei koe hallituksen toimintaa omiin arvoihinsa sopivaksi.

(Välke ja Miettinen 2013, 32-33)

Hallituksen jäsenillä on rangaistusvastuu. Rangaistusvastuu tarkoittaa sitä, että mikäli hallituksen jäsen tekee luottamustehtävässään rikoksen tai aiheuttaa yhdistykselle tahallisesti tai tuottamuksellisesti vahinkoa, on hän siitä henkilökohtaisesti vastuussa. Henkilö voi aiheuttaa tällaisella toiminnalla myös yhdistykselle ongelmia. Mikäli yhdistys on rekisteröity, voi se olla osapuolena oikeudessa. Näin yhdistys saattaa joutua vastaamaan sitoumuksistaan esimerkiksi vahingonkorvauksilla. (Välke ja Miettinen 2013, 33-37)

Yhdistyksen hallituksen jäsenellä on myös vahingonkorvausvastuu eli hän on korvausvelvollinen, mikäli hän on aiheuttanut vahinkoa yhdistyksen jäsenelle tai muulle rikkoen yhdistyslakia, yhdistyksen sääntöjä ja vahinko on tahallisuuden tai huolimattomuuden syytä. (Yhdistyslaki 39§). Tällaisissa tapauksissa on kuitenkin pystyttävä selvästi todistamaan, että aiheutuneet vahingot ovat todellakin hallituksen tahallisia tai tuottamuksellisia toimia. Vahingonkorvausvastuuseen voi joutua myös hallituksen ulkopuolinen yhdistyksen toimihenkilö. (Välke ja Miettinen 2013, 33-37)

Toimikauden loputtua yhdistys joko myöntää tai evää hallitukselta vastuuvapauden. Tämän vapauden myöntäminen tehdään tilintarkastuksen tai toiminnantarkastuksen pohjalta ja tarkastajan lausunnon kuulemisen jälkeen. Mikäli käsiteltävän toimikauden hallitukselle myönnetään vastuuvapaus, poistaa se hallituksen jäseniltä taloudellisen vastuun. Tämä tarkoittaa sitä, että yhdistys ei voi myöhemmin vaatia korvauksia kyseiseltä hallitukselta. Poikkeuksena tähän on se, mikäli myöhemmin ilmenee tarkastuksen perustuneen väärään tai puutteelliseen tietoon. Vastuuvapauden myöntämättä jättämiselle tulee myös olla painavat ja perusteltavissa olevat syyt (Välke ja Miettinen 2013). Yhdistyksen ulkopuoliset tahot voivat esittää vaatimuksia, vaikka hallitukselle olisi jo myönnetty vastuuvapaus.

3.4 Hallituksen roolit

Jokainen yhdistys määrittelee omissa säännöissään sen, että kuinka monta henkeä heidän hallituksessaan on. Talko ry:n säännöissä on määritelty hallituksen kooksi 4-10 varsinaista jäsentä sekä puheenjohtaja (Talkon säännöt). Yhdistyksen säännöissä määritellään myös mitkä roolit valitaan henkilövaaleilla ja mitkä hallitus jakaa keskenään. Esimerkiksi

Talko ry valitsee hallitukseensa suoraan ainoastaan hallituksen puheenjohtajan ja hallitus jakaa loput roolit keskenään. Toinen yleinen käytäntö on, että puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä rahastonhoitaja valitaan suoralla äänestyksellä. Puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan roolijaosta kerrotaan tarkemmin luvussa 5.3. Yhdistyksen hallituksesta löytyy puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan lisäksi yleensä sihteeri sekä taloudenhoitaja (Välke ja Miettinen 2013, 45).

Yhdistyksen taloudenhoitaja, jota kutsutaan yleisesti myös talousvastaavaksi tai rahastonhoitajaksi, vastaa nimensä mukaisesti yhdistyksen taloudesta. Hänen tehtävänä on valvoa yhdistyksen varainkäyttöä, vastaa yhdistykselle tulleista laskuista ja yhdistyksen laskutuksesta sekä seuraa yhdistyksen sijoituksia. Rahastonhoitajan tulee olla perillä yhdistyksen varallisuudesta viikkotasolla ja hänen tehtävänsä on tuoda tilanne tietoon hallitukselle hallituksen kokouksissa. Rahastonhoitajan tehtäviin kuuluu myös yhdistyksen kirjanpito. Hän valmistelee yhdistyksen kokouksiin selonteon budjetista ja laatii seuraavalle toimikaudelle uuden. Hän on myös vastuussa toiminnantarkastajalle lähetettävästä tilinpäätöksestä. (Välke ja Miettinen 2013, 54-56).

Hallituksen sihteerin tehtävänä on toimia hallituksen kokousten kokoussihteerinä. Hän avustaa puheenjohtajaa valmistelemalla kokouksissa vaaditut asiakirjat ja vastaa niiden arkistoinnista. Sihteerin tehtävänä on huolehtia kokousten käytännön järjestelyistä, laatia niihin esityslista sekä kokouksen pöytäkirja. Hän myös huolehtii, että pöytäkirjasta löytyvät vaaditut allekirjoitukset. Yhdistyksen tärkeät dokumentit on hyvä pitää myös hyvässä järjestyksessä sekä arkistoitava asianmukaisesti. Tämä helpottaa sihteerin toimimista huomattavasti. Sihteeri voidaan valita joka kokoukseen erikseen tai se voi olla hallituksen jäsenelle annettava rooli. (Välke ja Miettinen 2013, 51-54).

Muut hallituksen roolit vaihtelevat hyvin paljon yhdistyksien välillä. Mikäli yhdistyksen säännöissä ei muuta määrätä, voi yhdistyksen hallitus jakaa erilaisia rooleja jäsentensä kesken parhaaksi katsomallaan tavalla. (Välke ja Miettinen 2013, 58). Talko ry:n hallituksen roolijaosta kerrotaan tarkemmin luvussa 5.2.

3.5 Kokoukset ja kokoustekniikka

Yhdistyksen ja hallituksen kokoukset eroavat sisältöaiheiltaan melko paljon toisistaan, tosin molempia kokoustyyppejä kuitenkin määrittävät hyvin paljon yhdistyksen omat säännöt. Pääasiassa hallituksen kokousten koollekutsumistapa on hallitusten jäsenten keskenään päätettävissä, mikäli säännöissä ei toisin määrätä ja niissä tehdyt päätökset koskevat yhdistyksen arkipäiväisiä asioita. Yhdistyksen kokouksen kokouksuissa tulee ilmoittaa kokouksessa käsiteltävät asia ja niissä tyypillisesti käsitellään laajemman mittakaavan

asioita. (Välke ja Miettinen 2013, 145-149). Lisäksi yhdistyksen kokouksen koollekutsu-
misaika ja -tapa määritellään yhdistyksen säännöissä (Halila ja Tarasti 2017, 319-321).

Molemmat kokoustyyppit noudattavat kulultaan samantyylistä kaavaa. Molemmissa ko-
kouksissa on esityslistat, joka tehdään ennen kokousta. Yhdistyksen kokouksessa se jae-
taan tyypillisesti etukäteen nähtäville, jotta osallistujat voivat perehtyä etukäteen kokouk-
sessa läpikäytäviin asioihin. Hallituksen kokouksissa esityslista saattaa muuttua vielä het-
kikin ennen kokousta. Kokouksesta laaditaan pöytäkirja, johon merkitään kokouksessa kä-
sitellyt asiat, liitteet sekä tehdyt päätökset. (Välke ja Miettinen 2013, 147-156). Kokousta
johtaa aina puheenjohtaja. Yhdistyksen hallituksen kokouksia johtaa aina hallituksen pu-
heenjohtaja. Yhdistyksen kokouksissa puheenjohtajan valinnan määrittelevät yhdistyksen
säännöt. Puheenjohtajana voi tässä tapauksessa toimia esimerkiksi hallituksen puheen-
johtaja tai tehtävään erikseen kutsuttu henkilö. (Välke ja Miettinen 2013, 46; Halila ja Ta-
rasti 2017, 329).

Yhdistyksen kokouksen avauksen jälkeen käydään läpi sen laillisuus ja päätösvaltaisuus.
Tässä tarkistetaan se, että onko kokous kutsuttu koolle laillisesti ja onko kokouksella tar-
vittava määrä osallistujia ollakseen yhdistyksen sääntöjen mukaan päätösvaltainen. Lain
mukaan kokous on laillisesti koollekutsuttu, mikäli se on kutsuttu sääntöjen mukaan oikein
koolle ja siinä on määriteltä paikka sekä aika (Yhdistyslaki 24§). Tavallisimmin tämän ky-
symyksen ratkaisee kokouksen puheenjohtaja kuultuaan kokouksen mielipiteen asiasta tai
kokous itse. (Halila ja Tarasti 2017, 329-331)

Yhdistyksen kokouksen alussa on myös kokousvirkaileijoiden valinta. Tässä valitaan ko-
koukselle tarvittaessa puheenjohtaja sekä muut virkaileijat. Heitä ovat sihteeri, pöytäkirjan-
tarkastajat sekä ääntenlaskijat, mutta kokoussihteerin valinta ei ole pakollista, ellei sään-
nöissä ei toisin mainita. (Halila ja Tarasti 2017, 331). Sihteerinä toimii usein hallituksen
sihteeri kummassakin kokoustyyppissä (Välke ja Miettinen 2013, 51;142). Puheenjohtaja
voi olla sääntöjen mukaan määrätty henkilö, jolloin valintaa ei tarvitse kokouksessa tehdä.
Pöytäkirjantarkastajat toimivat usein myös ääntenlaskijoina (Halila ja Tarasti 2017, 331).

Kuten aikaisemmin mainittiin, kokoustyyppien sisällöt eroavat hyvinkin paljon toisistaan.
Silti sisällön käsittelytapa pysyy lähes samana. Päätettävät tai esille tuotavat asiat esitel-
lään ensin. Yhdistyksen sekä hallituksen kokouksissa asioiden esittely tehdään yhdistys-
ten sääntöjen, työjärjestyksen tai yhdistyksen käytäntöjen mukaisesti. Asian esittelyn jäl-
keen käydään yleinen keskustelu kokouksen osallistujien välillä. Tässä kohtaa voi esittää

käsiteltävästä asiasta mielipiteitä ja vastaehdotuksia. Kun kokouksen puheenjohtaja päättää keskustelun, toteaa hän kaikki ehdotukset, jotka on tuotu julki. Ehdotukset tarkastetaan ja niistä äänestetään. (Halila ja Tarasti 2017, 337-340).

Ennen äänestystä kokouksen on päätettävä äänestystavasta. Äänestystapoja on kahta mallia: avoin sekä salainen. Yksittäinen esitys joko hyväksytään tai hylätään. Useamman välillä äänestetään läpimenevästä esityksestä tai niiden kaikkien hylkäämisestä. (Välke ja Miettinen 2013, 185-186). Mikäli yhdistyksen säännöissä ei toisin määrätä yhdistyksen sekä hallituksen kokousten päätökseksi tulee esitys, jota on kannattanut yli puolet äänestyksessä annetuista äänistä, paitsi jos kyse on sääntöjen muuttamisesta, yhdistyksen purkamisesta tai yhdistyksen omaisuuden pääosan luovuttamisesta. Näissä tapauksissa esitys tarvitsee vähintään kolme neljäsosaa annetuista äänistä. Muissa tapauksissa, jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni tai arpa tuloksen (Yhdistyslaki 27§). Äänestyksen ja äänten laskemisen jälkeen äänestystulos vahvistetaan ja kirjataan pöytäkirjaan. Tämän jälkeen kyseinen kohta suljetaan. (Halila ja Tarasti 2017, 338-339).

3.5.1 Yhdistyksen kokoukset

Yhdistyksen säännöt määrittelevät, kuinka monta kertaa vuodessa ja minä ajanjaksoina yhdistyksen sääntömääräiset kokoukset on kutsuttava koolle. Mikäli yhdistyksen hallitus tai yksi kymmenesosa yhdistyksen äänioikeutetuista jäsenistä näkee ylimääräiselle kokoukselle tarvetta ja sitä vaatii, on hallituksen kutsuttava sellainen koolle. Tällaisessa tapauksessa vaatimus on esitettävä istuvalle hallitukselle kirjallisena. (Yhdistyslaki 20§).

Yhdistyslaki antaa melko suppeasti yleisiä säädöksiä koskien yhdistysten kokouksia. Siellä kuitenkin selvitetään mitkä asiat näihin kuuluu tuoda päätettäväksi. Näistä neljää kohtaa ei käsitellä välttämättä vuosittain, vaan ne tuodaan tarvittaessa käsittelyyn. Kyseiset kohdat ovat: Yhdistyksen sääntöjen muuttaminen, yhdistyksen toiminnan kannalta huomattavan muun omaisuuden luovuttaminen ja kiinteistön luovuttaminen tai kiinnitys, äänestys- ja vaalijärjestys sekä yhdistyksen purkaminen. Toimikausittain tai tarvittaessa päätettäviin asioihin kuuluvat hallituksen tai sen jäsenen, tilintarkastajan sekä toiminnan tarkastajan valitseminen tai erottaminen sekä tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen. (Yhdistyslaki 23§; Halila ja Tarasti 2017, 355-357).

Yhdistyksen säännöissä voidaan määritellä vielä tarkemmin yhdistyksen kokouksien käytäntöjä. Esimerkiksi yhdistyksen kokouksissa vuosittain käsiteltävät sekä päätettävät asiat voidaan jakaa eri kokouksiin, riippuen siitä, kuinka monta yhdistyksen sääntömääräistä kokousta on asetettu pidettäväksi yhdistyksen säännöissä. Yhdistysten säännöissä on myös erikseen määriteltävä, miten ja missä ajassa yhdistyksen kokous on kutsuttava

koolle (Yhdistyslaki 24§). Tästä syystä tapa voi vaihdella paljonkin eri yhdistysten välillä. Talko ry:n säännöissä yhdistyksen kokouskutsun on oltava näkyvillä yhdistyksen verkkosivuilla vähintään seitsemän päivää ennen kokousta. Mikäli kyseessä on yhdistyksen ylimääräinen kokous, on se pidettävä kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun kokousta on kirjallisesti vaadittu koolle kutsutuksi.

Yhdistyksen kokouksen kokouskutsussa tulee ilmoittaa kokouksen aika sekä paikka. Mikäli kokousta joudutaan siirtämään, on hallituksen huolehdittava siitä, että alkuperäiseen tilaan saapuvat tulevat ohjatuiksi perille asti. Myös etäosallistumisen mahdollisuudesta tulee ilmoittaa kokouskutsussa. (Halila ja Tarasti 2017, 358-359; Yhdistyslaki 24§). Etäosallistuminen on tosin ollut hankalaa varsinkin henkilövaalien takia ja kunnollisen tekniikan puutteen takia. Vuoden 2020 pandemian takia tällainen tekniikan kehittyminen on kuitenkin ollut erittäin vauhdikasta ja monia kokouksia onkin jo pystytty näin järjestämään.

3.5.2 Hallituksen kokoukset

Hallituksen kokouksen kutsuu koolle pääsääntöisesti puheenjohtaja tai hänen estyessään varapuheenjohtaja. Yhdistyksen säännöt määrittelevät voiko hallituksen kokousta kutsua muuten koolle. (Halila ja Tarasti 2017, 519-522). Talko ry:n säännöissä sanotaan, että kolme hallituksen jäsentä voi vaatia kokouksen koolle kutsumista.

Koska yhdistyslaissa ei ole määritelty miten hallituksen kokoukset tulee kutsua koolle, se voidaan tehdä melko lyhyelläkin varoitusajalla (Halila ja Tarasti 2017, 519-522). Päätöksiä voidaan tehdä nopeallakin aikataululla tarvittaessa. Nopeita päätöksiä voidaan tarvita, sillä kokouksissa päätetään yhdistyksen juoksevista asioista. Pääsääntöisesti hallituksen kokouksen päätös tulee tehdä rahaliikenteeseen vaikuttavista, sekä jäsenistölle näkyvistä asioista.

Hallituksen kokouksiin tuodaan käsittelyyn kaikki dokumentit, jotka viedään yhdistyksen kokouksiin. Hallitus laatii jokaisesta dokumentista pohjaesityksen näissä kokouksissa ja se pitää niissä myös hyväksyttävä ennen yhdistyksen kokoukselle esittelemistä. (Välke ja Miettinen 2013, 26). Talko ry:n hallitus laatii kokouksessaan myös yhdistyksen johtosäännön, joka määrittelee jokaisen hallituksen jäsenen roolin sisällön. Roolin sisältöä voidaan muokata seuraavalle toimikaudelle, vastaamaan kyseisen ajankohdan haasteita.

4 Vapaaehtoistoiminnan johtaminen

Vapaaehtoistoiminnalle tyypillistä on, että siinä ei toimijoille makseta korvausta heidän tekemästään työstä tai käyttämästään ajasta toiminnan hyväksi. Toisaalta sillä voi myös olla suurempi merkitys toimijoille, kuin heidän päivätyöllään. (Kansalaisareena.fi: vapaaehtoistoiminnan määritelmä). Vapaaehtoistointaan lähteminen on helppoa, mutta niin on myös siitä poisjättäytyminenkin. Tästä syystä johtamisen ja hyvän johtajan merkitys korostuu.

Vapaaehtoistoiminnan johtaminen toiminnan mielekkyyden ja tunteiden johtamista. Johtajan on osattava kuunnella vapaaehtoisia sekä autettava heitä kehittymään. Monesti vapaaehtoistointaan lähdetään mukaan omasta kiinnostuksesta ja tunteen palosta. Suurimpia haasteita nykypäivän toimintaympäristössä ja alati muuttuvassa maailmassa on ylläpitää toimijoiden mielenkiintoa. (Aikamerkki.org: vapaaehtoistointa ansaitsee hyvää johtamista)

Koska tunteita on hyvin paljon pelissä, vaatii vapaaehtoistoiminnan johtaminen myös erittäin hyviä ihmissuhdetaitoja. Vapaaehtoisista koostuvassa tiimissä saattaa olla hyvinkin erilaisia persoonia, joille toiminnalla on todella vahva merkitys. Osa taas saattaa olla toiminnassa mukana kevyemmällä mielellä. Näiden toimijoiden yhteistyön toiminnan takaaminen voi olla johtajalle haastava tehtävä. (Drucker 2008, 127).

4.1 Sitouttaminen ja toiminnan mielekkyys

Sitouttamisen lähtökohtana on se, että jokainen hallituksen jäsen kokee olevansa osa päätöksentekoa sekä tekevänsä merkityksellistä työtä. Kun nämä toteutuvat, tuntuu myös toiminta heille mielekkäältä. Sitouttamisen keinoja voi lähteä tarkastelemaan monesta eri näkökulmasta. Tällaisia keinoja ovat muun muassa tunnustuksen antaminen, kehittymismahdollisuudet sekä sosiaalinen tuki (PSYCON: Sitouttamisen viisi tekijää).

Lähtökohtaisesti yhdistyksen toimintaan lähteneet ihmiset ovat hyvin motivoituneita hoitamaan omia tehtäviään ja viemään yhdistyksen toimintaa eteenpäin. Yhdistyksen puheenjohtajalla pitäisi siis teoriassa olla suhteellisen helppo asema. Todellisuudessa yhdistyksen toiminnan rytmi vaihtelee hyvin paljon ja se voi kuormittaa hallituksen jäseniä. Tästä syystä jo toimikauden alussa on hyvä vakiinnuttaa yhdistyksen hallituksen sisäiset suhteet ja luoda mahdollisimman toimiva ympäristö hallituksen toiminnalle. Kaikkia ei voi eikä tarvitse miellyttää jatkuvasti, mutta hyvän perustuksen avulla on hallituksen toiminta helpompaa läpi toimikauden. (Drucker 2008, 181-182).

Hallituksen puheenjohtajalla on tärkeä rooli johtaa keskustelua ja järjestää mahdollisuus suhteiden kehittämiseksi. Jokaiselle hallituksen jäsenelle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hallituksen toimintaan. Parhaimmillaan toiminnassa käyttöön valjastetaan jokaisen omat vahvuudet, ja heikkoudet jäävät taka-alalle (Drucker 2008, 152).

Tällaista vastavuoroista keskustelua ja kuuntelua kannattaa harjoittaa koko toimikauden. Hyvä johtaja osaa käydä rakentavaa dialogia alaistensa kanssa. Hyvän dialogin tuloksena kumpikin osapuoli voi oppia ja oivaltaa uusia asioita ja löytää uusia kehityskohteita toiminnassa. On parempi kysyä toisen mielipiteitä, kun suoraan kertoa miten asiat tulisi tehdä. (Kupias ja Salo 2014, kappale 3).

Parhaimmillaan hallituksen jäsenten roolit kasvattavat toimijoiden taitoja. Jokaisella roolilla on omat haasteensa, minkä kautta voi oppia hyödyllisiä taitoja. Nämä voivat auttaa toimijoita yhdistystoiminnan ulkopuolellakin, sillä kokemus katsotaan aina hyödyksi. Lisäksi jokaisessa roolissa ja hallituksen toiminnassa itsessään on jatkuvasti kehittämistä. Hallituksen jäsenillä on hyvät mahdollisuudet olla parantamassa toimintaa ja jättämässä omaa kädenjälkeään siihen. (Aikamerkki.org: vapaaehtoistoiminta ansaitsee hyvää johtamista)

Motivaatiota kohottaa hyvin myös tieto siitä, että kehittymismahdollisuuksia löytyy, mikäli intoa toimintaan riittää (PSYCON: Sitouttamisen viisi tekijää). Esimerkiksi Talko ry:n kohdalla hallituksen jäsen voi edetä yhdistyksen sisällä puheenjohtajaksi tai lähteä hakemaan paikkaa valtakunnalliselta vaikuttamisen tasolta Tradenomiopiskelijoista. Valtakunnallisella tasollakin etenemismahdollisuuksia löytyy.

Erilaiset tunnustukset hyvin tehdystä työstä nostavat toimijoiden motivaatiota (PSYCON: Sitouttamisen viisi tekijää). Tämä on sellainen sitouttamisen tapa, johon kannattaa panostaa johtajana. Mikäli hallituksen jäsenten toimintaa ei huomioida, saattavat he aloittaa kyseenalaistamaan toimintansa tarkoitusta ja merkitystä, mikä tappaa motivaation hyvin nopeasti. Sosiaalisten tunnustusten ei välttämättä tarvitse olla suuria, vaan hallituksen sisällä kehuja ja esille nostot voivat riittää. Toiminta vaikuttaa tekijöilleenkin paljon mielekkäämmältä, mikäli heistä tuntuu, että heidän työnsä vaikuttaa muiden elämään.

Yhdistyksen hallituksen jäsenten sosiaalinen tukiverkosto on äärimmäisen tärkeä. Puheenjohtajan on tarkkailtava hallituksen jäsenten henkistä hyvinvointia ja jaksamista jatkuvasti. Koska hallituksessa tehtävä työ opetellaan nopealla tahdilla, ja varsinkin opiskelijayhdistyksissä hallituksen jäsenillä ei välttämättä ole aikaisempaa kokemusta, pitää puheenjohtajalla olla ymmärrystä virheitä kohtaan. Moni voi kokea epäonnistumiset hyvin

uuvuttavina ja tällöin johtajan tehtävänä on rohkaista jatkamaan eteenpäin. Virheitä tapahtuu kaikille. (Ristikangas ja Ristikangas 2013, 192).

Työn määrä voi myös ajoittain kasvaa todella suureksi ja silloin johtajan on hyvä olla tarkkana. Kaikki eivät osaa pyytää apua. Mikäli näin tapahtuu, on puheenjohtajan tehtävänä siirtää työtaakkaa muille tai tarvittaessa auttaa tehtävän hoidossa.

Hyvät kuuntelutaidot ovat todella tärkeitä johtajan roolissa. Aina alaisten asiat eivät tarvitse johdolta toimia, vaan he tarvitsevat henkilön kenelle uskoutua heidän mieltään painavista asioista. Silloin on hyvä osata varata aikaa ja kuunnella toisen kuulumisia. (PSYCON: Sitouttamisen viisi tekijää).

4.2 Toiminnan tason ylläpitäminen sekä jatkuvuus

Yhdistyksen hallitus vaihtuu säännöllisesti. Toiminnalle elintärkeää on turvata tekijöiden tietotaito ja sen siirtyminen luontevasti eteenpäin. (Välke ja Miettinen 2013, 41-42). Jatkuvuudessa keskeistä ovat kysymykset yhdistyksen jäsenten sitouttamisesta toimintaan sekä perehdyttämisen laadusta.

Mikäli jäseniä ei sitouteta tarpeeksi toimintaan mukaan, ei hallitustoimintakaan kuulosta heille houkuttelevalta. Yhdistyksen hallituksen kannattaa pohtia, miten yhdistyksen jäsenet pystyisivät osallistumaan hallituksen toimintaan myös yhdistyksen kokousten ulkopuolella. (ksl.fi: Yhdistystoiminnan-avaimet). Joskus kuitenkin tulee vuosia, jolloin uusia tekijöitä on todella vaikea löytää ja hallituksen kokoa saatetaan joutua pienentämään. Kuluvan toimikauden hallituksen kannattaa kertoa seuraajilleen, miksi tilanne on ollut haastava. Uuden hallituksen on näin helpompi suunnitella seuraavaa vuotta ja toimenpiteitä, joilla tilanne helpottuisi.

Yhdistykset voivat olla hyvinkin pitkäikäisiä tai vasta perustettuja, mutta se ei vielä itsessään kerro toimijoiden osaamistasosta. Uuden yhdistyksen ovat voineet perustaa henkilöt, jotka ovat toimineet ennenkin muissa yhdistyksissä. Vuosien varrella yhdistystoimijat keräävät hyvin laajasti kokemusta erityyppisistä tilanteista. Tämä tietotaito saattaa helposti unohtua, sillä usein sitä ei kirjoiteta ylös. Siksi on erityisen tärkeää pitää yhdistyksen perehdytysmateriaaleista hyvää huolta ja päivittää niitä aika-ajoin. Perehdytykseen kannattaa myös varata tarpeeksi aikaa, jotta mahdollisille lisäkysymyksille jää tilaa. Edelliskauden hallituksen on hyvä pysyä myös saavutettavissa, mikäli seuraavan kauden hallitus tarvitsee tukea. (Välke ja Miettinen 2013, 41-44). Ainakin ensimmäinen puoli vuotta on tässä tärkeää, sillä uusien roolien oppiminen voi viedä hetken aikaa.

Yksi todella tärkeä osa toiminnan tason ylläpitämistä on jatkuva kouluttautuminen (Drucker 2008, 147-151). Yritysmailmassa työntekijöiden henkilökohtaiseen kouluttautumiseen on alettu viime vuosina panostaa hyvin paljon. Näin on käynyt myös yhdistysmailmassa. Talko ry:llä on hyvä asema, sillä sen hallitus saa vuosittain monia mahdollisuuksia osallistua ilmaiseksi Tradenomiopiskelijaliiton järjestämiin koulutuksiin. Niitä järjestetään niin yleisinä, kuin roolikohtaisinakin. Lisäksi hallitus voi tarvittaessa pyytää liitolta lisäkoulutusta tarvittavasta aiheesta. Myös Haaga-Helian ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Helga on tarjonnut kohdennettua koulutusta yhdistyksille.

4.3 Hyvä johtaja

Kaikille työelämässä edes hetken aikaa olleille muodostuu nopeasti mielikuva johtajista. Mikä on hyvää ja mikä huonoa. Jokaisella henkilöllä on mielikuva siitä, mitä ominaisuuksia hänen itsensä mielestä hyvällä johtajalla on. Sen käsityksen täytöntöönpano taas voi olla hyvinkin hankalaa, jos sen harjoitteluun ei panosteta. (Drucker 2008, 34).

Hyviä johtamistyyliä on monia erilaisia. Toiset ovat hiljaisia kuuntelijoita, jotka miettivät päätöksiä pitkään ja johtavat tiedon kautta. Toiset taas saattavat nojautua enemmän empatian ja ihmisymmärryksen puolelle ja he osallistavat muita päätöksiinsä, luovien monien mielipiteiden seassa. Hyväksi johtajaksi ei välttämättä tarvitse syntyä vaan sen voi myös oppia harjoittelemalla ja kuuntelemalla muita. Yksi tärkeimmistä esimiestyksen elementeistä onkin luottamuksen rakentaminen, joka koostuu ajasta ja kokemuksista (Ristikangas ja Ristikangas 2013, 165). Liikaan epämääräisyyteen ja päättämättömyyteen ei kuitenkaan saa vajota, vaan pitää oman organisaation tavoitteet sekä sen toimijoiden hyvinvointi mielessä.

Hyvin usein johtaja saa palautetta vain, jos jokin on mennyt pieleen. Negatiivisiin piirteisiin ja tapoihin on helpompi tarttua, kuin kehua hyvin sujuneesta projektista tai ongelmatilanteen käsittelystä. Palautetta omasta johtamisesta kannattaa silti kerätä, vaikka organisaation sisällä olisikin rauhallista. On hyvin opettavaista kuulla, minkälainen oma johtamistyyli on muiden ihmisten silmin. (Ristikangas ja Ristikangas 2013, 238-240).

Hyvän johtamisen taitoon kuuluu myös itsensä johtaminen. Johtajan on voitava reflektoida omia tekojaan ja pystyttävä ylläpitämään sekä kehittämään tietotaitoaan jatkuvasti. Johtajan käyttäytyminen on tulosta omien tarpeiden, arvojen ja uskomusten sekä ajatuksien ja tunteiden tunnistamisesta ja käyttämisestä hyödyksi. Jotta voi ymmärtää muiden toimintaa on ensin ymmärrettävä itseään. Moni toimintamalli juontaa juurensa tiedostamattomiin arvoihin, tarpeisiin sekä mielialoihin. Näiden tunnistaminen ja niihin vaikuttamisen opettelu auttavat omien kykyjen kehittämisessä. (Harvard Manage Mentor).

4.3.1 Puheenjohtajiston vastuu ja perintö

Yhdistyksen puheenjohtajan vastuulla on virallisesti vain hallituksen kokousten johtaminen ja varapuheenjohtajan vastuulla on toimia puheenjohtajan sijaisena tämän ollessa estynyt. Käytännössä puheenjohtajisto kuitenkin vastaa hallituksen toiminnan sujuvuudesta ja hallituksen jäsenten jaksamisesta. Heidän tulee olla jatkuvasti tietoisia toiminnan kokonaiskuvasta eli siitä, miten hallituksen projekteilla menee, mikä on yhdistyksen taloudellinen tilanne sekä suunnitella millaista toimintaa yhdistyksellä on tulevaisuudessa. (Välke ja Miettinen 2013, 46-47).

Johtaminen vaatii omaa kehittymistä niin tehokkuuden kuin osaamisenkin kannalta. Harjoittelu ja halu kehittyä lähtee aina omista teoista. Omien alaisten kanssa keskustelut ja itsearviointi ovat hyvin tärkeitä mittareita oman kasvun seuraamisessa. Huomiota kannattaa kiinnittää etenkin niihin asioihin, joihin on vaikuttanut ja joihin haluaa vaikuttaa. Onko toimenpiteitä tehty tarpeeksi niiden asioiden parissa, jotka sitä vaativat ja onko johonkin taas vastavuoroisesti käytetty turhan paljon resursseja? Kun oma tietotaito kasvaa, saa usein johtajakin omasta roolistaan enemmän irti. (Ristikangas ja Ristikangas 2013, 237-240).

Johtajan on pidettävä itseään vastuullisena, eli hänen tulee pystyä ottamaan vastuuta. Jotta tämä onnistuisi, on hänen otettava oma työnsä vakavasti sekä tunnustettava omat puutteensa. Kukaan ei ole heti täydellinen, vaan työhön opitaan ja kasvetaan. Itsensä kehittäminen on jatkuvaa omien resurssien seuraamista, kehittämistä sekä valjastamista käyttöön. (Drucker 2008, 182-185).

Jokainen toimija jättää aina jälkensä organisaation toimintaan. Kun johtajat lähtevät pohtimaan toimintatapojaan, kannattaa itseltään kysyä: Mistä haluan, että minut muistetaan? Tämä kysymys on toisaalta helppo, toisaalta hyvin moniulotteinen. Se voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, miten ihmiset johtajan muistavat tai sitä, miten johtajan aloitteet ja teot näkyvät organisaatiossa vielä vuosienkin päästä. (Drucker 2008, 192). Yhdistyksessä toimikausi on lyhyt, mutta siinäkin voi saada paljon aikaan. Motivoitunut puheenjohtaja pääsee vaikuttamaan hyvin moneen asiaan niin näkyvästi, kuin kulisienkin takana. Toimikauden alussa voi määrittää jo itselleen tavoitteet, missä haluaa yhdistyksen olevan kauden lopussa ja miten tehdyt muutokset sen toiminnassa näkyisivät. Hyvän ja tehokkaan puheenjohtajan toimet voivat helpottaa tulevien hallitusten työtä hyvinkin paljon.

4.3.2 Johtajuuden ydin

Yhdistyksen johtamisella on monia samoja piirteitä kuin yrityksen johtamisella. Molemmissa johdetaan ihmisiä ja heidän toimintaansa tiettyjä tavoitteita kohti. Yhdistyksissä tavoitteet eivät välttämättä ole taloudellisia, mutta se ei tarkoita, etteikö niitä olisi. Tavoitteiden asettaminen auttaa selkeyttämään yhdistyksen tarkoitusta ja kehityssuuntaa sen jäsenille ja hallitukselle. Johtaja on vastuussa asetettujen tavoitteiden toteutumisen seuraamisesta ja niiden loppuun viemisestä. Hän pitää huolen siitä, että hallitus ymmärtää asetetut tavoitteet ja auttaa hallituksen jäseniä löytämään niiden saavuttamiseen keinot. (Kamensky 2015, luku 3.2)

Johtajan roolissa joutuu joskus tekemään nopeita ja koviakin päätöksiä. Yhdistystoiminnassa yleensä päätökset tehdään kollektiivisesti, mutta äänestystilanteita tulee, joissa puheenjohtajan ääni ratkaisee. Hyvän johtajan tulee voida seistä omien päätöstensä takana ja osata perustella ne hyvin. Johtajan on pystyttävä luottamaan omiin tietoihinsa. Mikäli hän ei asiasta tiedä omasta mielestään tarpeeksi, on johtajan tehtävä ottaa siitä selvää. Hyvän johtajan on myös uskallettava antaa päätösvaltaa muille. Se opettaa johdettavillekin vastuunottoa ja osoittaa luottamusta. (Drucker 2008, 123-131).

Johdonmukaisuus toiminnassa herättää luottamusta johtajaan. Mikäli työn johtaminen ja sen valvominen toteutetaan samansuuntaisella linjalla ja periaatteella, auttaa se koko ryhmän toimintaa. Mikäli linjauksissa tehdään jatkuvasti muutoksia, ilman hyviä perusteluita, voi se sekoittaa tiimin toimintaa ja turhauttaa tekijöitä. Jokapäiväisissä vaikuttamistilanteissa täytyy toimia johdonmukaisesti ja siten, että toiminta tuntuu itsestä järkevältä. (Ristikangas ja Ristikangas 2013, 183).

Yhdistyksien toiminnan ytimessä ovat aina yhdistyksen jäsenet. Johdon täytyy jatkuvasti seurata jäsenien tarpeiden muutoksia ja toimia niiden mukaan. Yhdistyksen johdon tulee pyrkiä siihen, että jäsenet tietävät yhdistyksen toiminnan tarkoituksen, kokevat toiminnan olevan heille mielekästä sekä kokevat olevansa yhdistyksessä arvostettuja. (ksl.fi: yhdistystoiminnan avaimet, toiminta tekee yhdistyksen). Hyviä mittareita tämän johtamisen tukena ovat jäsenkyselyt, joita johto voi toteuttaa yhdessä hallituksen jäsenten kanssa.

Hyvä johtaja kuuntelee tiimiään ja antaa mahdollisuuksia uuden luomiselle. Muiden ideoita ei kannata tukahduttaa ja luovaa ajattelua vähätellä. Tiimin tuotteliaisuus ja innostuneisuus kasvavat, mikäli on onnistuttu luomaan ilmapiiri, jossa epäonnistuminen on osa oppimista. Jokaiselle pitää antaa tilaa olla oma itsensä ja antaa mielipiteensä kuuluviin. Ideoista ja ajatuksista voidaan sen jälkeen yhdessä keskustella ja määritellä mihin suuntaan niiden kanssa on paras lähteä. (Ristikangas ja Ristikangas 2013, 260)

Esimerkin näyttäminen ja sillä johtaminen inspiroi ja motivoi muita toimimaan samoin. Johtajan tulee tunnistaa ja huomioida ympärillään toimivat tekijät. Luottamus johtoon rakentuu, kun onnistutaan luomaan pitkäkestoisia vuorovaikutussuhteita. Näissä tiimi pystyy keskustelemaan johdon kanssa avoimesti ja kokee saavansa heiltä rohkaisua ja tukea tehtäviin. (Drucker 2008, 185).

Tiimin ja toiminnan kehityksen kannalta on tärkeää, että johtaja osaa soveltaa valmentavaa johtamistyyliä yhdistyksen arkeen. Tiimin jäsenten kanssa on hyvä käydä läpi molemminpuolinen rehellinen sekä kehittävä palautehetki. Kun johtaja osaa antaa palautetta rakentavasti, eikä toista tyrmäämällä, muodostuu vuorovaikutustilanteista kehittäviä ja kummallekin osapuolelle miellyttäviä. (Ristikangas ja Ristikangas 2013, 238-240)

Hallituksen jäsenten kesken on hyvä pitää kehityskeskusteluita. Parhaimmassa tapauksessa näitä ehditään pitämään kahdesti vuodessa, jotta pysytään jokaisen henkilökohtaisesta kehityksestä perillä. Kehityskeskusteiden tarkoituksena on hallituksen jäsenten oman kehityksen kartoituksen lisäksi ymmärtää yhdistyksen kehitystä. Nämä rakentavat hallituksen toimintaan pitkäjänteisyyttä sekä auttavat huomioimaan motivaation sekä henkilön jaksamisen näkökulmia johtamisessa. (Drucker 2008, 147-151).

5 Talko ry:n palvelut ja niiden johtaminen

5.1 Yleistä palveluista

Talko ry tuottaa palveluita jäsenien edunvalvonnasta tapahtumien tuotantoon. Palvelut on jaettu kolmeen sektoriin. Ne ovat toimistopalvelut, edunvalvonta sekä tapahtumat. Jokaiselle palvelusektorille on hallituksen sisällä muodostettu vastaava tiimi. Näillä sektoreilla on hyvin erilaiset toiminnan muodot, mutta yhteisajatus niissä on sama. Kaikilla pyritään luomaan jäsenelle lisäarvoa opiskeluun ja elämiseen.

Talko ry:llä on oma toimisto Haaga-Helian Pasilan kampuksella. Se sijaitsee kampuksen kellarissa opiskelijoille tarkoitetulla alueella ja on lukollinen. Toimisto on tarkoitettu yhdistyksen tärkeiden tavaroiden säilyttämiseen, sekä hallituksen jäsenten työskentelemiseen. Se on paikka mistä jäsenen on helppo tavoittaa hallituslaiset ja hoitaa tarvitsemiaan asioita. Hallituksen tehtävänä on päättää jokaiselle koulun periodille (vuoden aikana periodeja on neljä) toimiston päivystysajat. Päivystysaikoina jäsenet tietävät, että yksi hallituslainen on tavattavissa, mikäli tarve avulle tulee. Toimistolta käsin myydään haalari-merkkejä, elokuvalippuja sekä vuokrataan beerbong pöytiä. Lisäksi opiskelija voi toimiston auki ollessa liittyä myös Talko ry:n jäseneksi. Toimistolle voi myös tulla kertomaan huoliin tai ajatuksiaan.

Edunvalvonta on yksi Talko ry:n toiminnan ydintarkoituksista. Se on palvelu, joka saattaa näkyä jäsenelle melko vähän, sillä usein sitä tehdään erilaisissa kokouksissa ja niistä tiedottaminen voi olla hankalaa. Edunvalvontaa tehdään yhdistyksen nimissä paljon, sillä Talko ry:llä on takanaan suuri jäsenmäärä. Yhdistyksen koko vaikuttaa siihen, kuinka toisissaan eri tahot sen ottavat. Siksi Talko ry:n sana painaa neuvotteluissa ja keskusteluissa paljon.

Ensimmäisenä edunvalvonnasta on syytä mainita korkeakoulun sisäinen edunvalvonta. Sitä toteutetaan koulun johdon, henkilökunnan ja yhdistysten välisissä kokouksissa. Näissä kokouksissa pyritään käymään ajankohtaisia aiheita läpi ja seuraamaan opiskelijoiden tyytyväisyyttä sekä opetuksen tasoa. Mikäli yhdistys kuulee jäseniltään ongelmista koulun sisäisissä asioissa, vie se ne näihin kokouksiin. Myös koulua usein kiinnostaa, miltä muutokset opetuksessa ja koulun strategioissa ovat opiskelijoista tuntuneet. Talko ry toimii tällä hetkellä liiketalouden, kansainvälisen liiketalouden sekä myynnin koulutusohjelmien äänitorvena ja sillä on siis vuodessa käytävänä näiden linjojen kokousten lisäksi koulun yleiset kokoukset.

Edunvalvonnasta jää usein mainitsematta Talko ry:n tekemä työ jäsenten puolesta Tradenomiopiskelijaliitossa. Yhdistys pyrkii takaamaan sen, että jokaisella jäsenellä olisi hänelle sopiva jäsentaso. Eri jäsentasoilla saa Tradenomiopiskelijaliitosta eri palveluita. Opiskelijat elävät hyvinkin eri elämäntilanteissa verrattuna jopa toisiinsa. Tästä syystä yhdistyksen tulee kuulostella jokaisen tilannetta ja auttaa heitä jäsentason valinnassa. Lisäksi tasoista tiedottaminen on tärkeää, mikäli opiskelijan elämäntilanne muuttuu ja hänen kannattaisi muuttaa jäsentasoaan. Jäsenyyden lisäksi yhdistys käyttää jäsentensä ääntä liiton sisällä ja on mukana päättämässä liiton ajamista asioista valtakunnallisesti. Yhdistys ei vaikuta liiton käytännön toimintaan, mutta sen suuriin linjoihin sillä on varteenotettava vaikutusvalta.

Myös yrityspuolella Talko ry tarjoaa eri palveluita. Yhdistys julkaisee yhteistyöyritystensä työpaikkailmoituksia nettisivuillaan. Talko ry:llä on ollut onni saada suurten yritysten kanssa solmittua yhteistyösopimuksia ja tätä kautta tuotua jäsenilleen mahdollisuuksia työllistyä tai saada harjoittelupaikkoja näistä yrityksistä. Tarjonta mahdollisuuksista on hyvin laaja ja se ulottuu tilintarkastuksesta myyntiin. Työpaikkojen lisäksi yhdistys tuottaa yritysvierailuita yhteistyöyrityksiinsä. Nämä luovat jäsenille konkreettisia mahdollisuuksia verkostoitua eri työnantajien kanssa. Hyvillä suhteilla eri yrityksiin voidaan myös mahdollistaa erilaisten jäsenetujen hankkiminen. Kahviloista ja liikuntapaikoista saadut alennukset voivat hyödyttää jäsenistön hyvinvointia hyvinkin paljon.

Kolmas palvelusektori, mitä Talko ry tarjoaa jäsenilleen, on tapahtumatuoantanto. Tapahtumat ovatkin jäsenistölle sekä muille opiskelijoille järjestötoiminnan näkyvin osa. Tapahtumien koko vaihtelee muutaman kymmenen ihmisen tapahtumista monen sadan ihmisen tapahtumiin. Myös tapahtumien luonne vaihtelee paljon. Talko ry:n tapahtumakirjo koostuu sitseistä, jäsentapahtumista, risteilyistä sekä perinteisistä opiskelijajuhlista.

Jäsentapahtumat ovat nimensä mukaisesti jäsenille tarkoitettuja tapahtumia pienistä illanistujaisista urheiluturnauksiin. Niiden tarkoitus on tuottaa arvoa yhdistyksen jäsenyyteen ja luoda yhdistyksen sisälle hyvää yhteishenkeä. Jäsentapahtumia voi järjestää myös muiden yhdistysten kanssa, jolloin tarkoituksena on auttaa omia jäseniä luomaan kontakteja muiden yhdistysten jäsenistöistä. Tähän ryhmään kuuluvat myös Talko ry:n risteilyt, mutta niihin pääsyä on laajennettu koskemaan myös muita opiskelijoita.

Sitsit ovat hyvin perinteisiä opiskelijakulttuurissa ja siksi Talko ry järjestää sitsien tapoihin tutustumista varten harjoituksia uusille opiskelijoille. Yhdistyksen omien opiskelulinjojen uusille opiskelijoille tällä on suuri arvo, sillä ne voivat määrittää opiskelijan koko mielipiteen kyseistä kulttuuria kohtaan. Sitsien arvo opiskelijalle on merkittävä, koska usein siellä

istutaan itselle ennestään tuntemattomien opiskelijoiden lähellä ja näin yhdistys pystyy antamaan mahdollisuuden opiskeluajan arvokkaiden kontaktien luomiseen.

Opiskelijajuhlat ovat yhdistyksen ulkopuolisille se kaikkein näkyvin osa yhdistystä. Tämä johtuu siitä, että näihin voi osallistua oikeastaan kuka tahansa, mikäli ehtii ostamaan lipun ajoissa. Talko ry:n tunnetuin ja yksi pitkäaikaisin juhla kulkee Back to Business nimellä ja se on vakiinnuttanut asemansa Haaga-Helian ammattikorkeakoulun sisällä. Tämän kategorian tapahtumilla on suuri yhteisöllinen arvo ei pelkästään yhdistyksen jäsenille, vaan yhdistystä ympäröivälle yhteisölle.

5.2 Tiimit ja niiden toiminta

Talko ry:n hallituksen muodostaa puheenjohtajisto sekä neljä tiimiä. Tiimien tarkoituksena on suunnitella sekä tuottaa laadukkaasti edellä mainitut palvelukokonaisuudet. Poikkeuksena tähän on se, että toimistopalveluiden sujumisesta vastaa koko hallitus. Tiimit on jaettu edunvalvontaan, hallintoon, viestintään sekä tapahtumiin. Edunvalvonnan sekä tapahtumien tiimeissä työskentelee oppaan kirjoitushetkellä kolme hallituksen jäsentä ja hallinnon tiimissä kaksi. Puheenjohtajisto jakaa keskenään tiimien johtamisen vastuut.

Hallinnon tiimiin kuuluvat yhdistyksen sihteeri sekä rahastonhoitaja. Sihteeri vastaa yhdistyksen ja hallituksen kokousten pöytäkirjojen ja esityslistojen virheettömyydestä. Talko ry:n sihteerin rooli on hyvin usein yhdistettynä toiseen rooliin, joten sihteerin tehtäviä hoitava voi kuulua kahteen tiimiin. Rahastonhoitaja pyörittää yhdistyksen rahaliikennettä ja vastaa hallituksen toiminnan pitämisestä budjetin sisällä. Rahastonhoitaja on myös yhdistyksen toinen nimenkirjoittaja puheenjohtajan lisäksi. Jäsenrekisterin ylläpito kuuluu yhdistyksen hallinnollisiin tehtäviin. Tätä tehtävää hoitava jäsenvastaava kuuluu roolina sekä hallinnon, että edunvalvonnan tiimeihin.

Edunvalvonnan tiimiin kuuluvat hallituksen koulutus- ja sosiaalipoliittinen vastaava, jäsenvastaava sekä yritys yhteistyövastaava. Koulutus- ja sosiaalipoliittinen vastaava eli Ko-poSopo osallistuu ammattikorkeakoulun sisäisiin edunvalvonnallisiin kokouksiin sekä tapaamisiin yhdessä puheenjohtajiston kanssa. Hän ottaa vastaan sekä käsittelee jäsenistöltä saadut palautteet koulun sekä sen opetuksen laadun tasosta ja toimii opiskelijoiden äänitorvena. Jäsenvastaavan tehtäviin kuuluu taas jäsenhankinnan suunnittelu, kehitys sekä toteutus. Hän myös huolehtii jäsenille jaettavasta tiedotuksesta koskien jäsentasoja. Yritysyhteistyövastaava toimii nimensä mukaisesti linkkinä yritysten ja yhdistyksen välillä. Hänen tehtävänsä on pitää keskusteluyhteys auki yrityksiin sekä solmia uusia ja ylläpitää jo olemassa olevia yhteistyösopimuksia. Hän myös vastaa vierailuiden järjestämisestä yrityksiin.

Talko ry:n hallituksessa on kolme tapahtumista vastaavaa roolia, jotka on eritelty melko tarkasti. Tapahtumien tiimiin kuuluu siis tapahtumavastaava, jäsentapahtumavastaava sekä kulttuurivastaava. Tapahtumavastaavan rooliin kuuluu suurten opiskelijajuhlien suunnittelu sekä koordinointi. Hän suunnittelee ja toteuttaa myös yhdistyksen vuosijuhlat. Jäsentapahtumista sekä risteilyistä hallituksessa vastaa nimensä mukaisesti jäsentapahtumavastaava. Kulttuurivastaavan tehtäviin kuuluu satsien suunnittelu sekä tuotanto, mutta myös vapun tapahtuma sekä alumnitapahtuman suunnittelu ja toteutus.

Viestintää hoitaa tämän oppaan kirjoitushetkellä yksi hallituksen jäsen. Hänen toimintansa liittyy vahvasti kaikkien muiden tiimien toimintaan. Markkinointi- ja viestintävastaava vastaa kaikesta yhdistyksen viestinnästä sekä sen markkinoinnista. Hän suunnittelee ja koordinoi muun hallituksen tuella yhdistyksen markkinointiaikataulun ja huolehtii viestinnän ulkoasusta. Tähän pestiin on myös liitetty yhdistyksen jäsenlehden eli Kustanteen päätoimittajan rooli. Rooli on osittain erittäin vahvasti hallinnollinen sekä edunvalvonnallinen, sillä toimija huolehtii sekä hallituksen ulosannista, että jäsenistön tiedon saannista.

Hallituksen sisällä kenenkään ei ole tarkoitus tehdä kaikkea yksin. Tiimit on luotu tukemaan tehtäviä ja palveluita, sekä jakamaan vastuuta pois tiettyjen toimijoiden harteilta. Ensisijaisesti tiimin jäsenet voivat kysyä mielipiteitä ja apua samantyylisten roolien omajilta ja sen jälkeen koko hallitukselta. Mikäli osaaminen tai henkinen kantokyky ei tiimin sisällä riitä, on koko hallitus tukena.

5.3 Puheenjohtajiston roolit

Talko ry:n hallitusta johtaa puheenjohtaja ja hänen sijaisenaan sekä apunaan hallitukselle valitaan yksi varapuheenjohtaja. Puheenjohtaja valitaan vaaleilla yhdistyksen syyskokouksessa, kun taas varapuheenjohtaja valitaan hallituksen sisältä järjestäytymiskokouksessa. Puheenjohtajisto toimii tiiminä, sekä toistensa tukena koko kauden ajan. Hyvä yhteistyö sekä kommunikaatio parin välillä on tärkeää, sillä sen puute heijastuu helposti koko hallituksen toimintaan.

Yhdistyksen käytäntöjen mukaan puheenjohtajisto jakaa johdon tehtävät niin, että puheenjohtajalla on aina hallinnolliset tehtävät hoidettavanaan. Tiimien johto jaetaan kulloisenkin puheenjohtajiston omien vahvuuksien mukaan. Pääsääntöisesti hallinnollinen tiimi on ollut puheenjohtajan vastuulla ja tämän lisäksi joko edunvalvonta tai tapahtumatiimi. Markkinointi- sekä viestintävastaavan johtaminen jaetaan myös toimikauden puheenjohta-

jiston omien keskusteluiden perusteella, sillä se voidaan katsoa olevan osa edunvalvontaa, hallintoa sekä tapahtumia. Vaikka puheenjohtajisto jakaa tehtävänsä mahdollisimman tasapuolisesti, on puheenjohtajalla silti aina suurin vastuu yhdistyksestä.

Talko ry:n hallituksen toimikauden alussa on hyvä käydä vastavalitun hallituksen kanssa läpi tulevan vuoden toimintasuunnitelma sekä johtosääntö. Näin jokainen ymmärtää mitä mikäkin hallituksen jäsenen tehtävä pitää sisällään. Ennen hallituksen järjestäytymiskokousta on puheenjohtajan hyvä kuulostella jäsenten mielipiteitä siitä, mihin asemaan he hallituksen sisällä haluaisivat. Kun hallituksen järjestäytymisprosessissa on koko hallitus mukana, tuo se toimintaan lisää mielekkyyttä. Vaikka omalle kohdalle ei sattuisikaan sitä roolia, minkä olisi halunnut, on päätökseen ollut mahdollisuus vaikuttaa.

Puheenjohtajan hallinnollisiin tehtäviin kuuluu yhdistyksen päivittäisten ja kuukausittaisten asioiden hoitaminen. Pääsääntöisesti hän kutsuu hallituksen kokoukset koolle ja varapuheenjohtaja astuu tässä esiin vasta, kun puheenjohtaja on syystä tai toisesta estynyt. Puheenjohtajalla on rahastonhoitajan kanssa yhdistyksen nimenkirjoitusoikeus. Hän vastaa siis sopimusten allekirjoittamisesta ja niiden sisällön tarkastamisesta. Puheenjohtaja tekee myös rahastonhoitajan kanssa tiivistä yhteistyötä toiminnantarkastajalle lähetettävien tilinpäätösten valmistelussa. Koska puheenjohtajalla on osaltaan juridinen vastuu yhdistyksen toiminnasta, on hänen myös oltava jatkuvasti perillä yhdistyksen taloudellisesta tilanteesta.

Puheenjohtajisto johtaa yhdessä Talko ry:n toimintasuunnitelman toimeenpanemista. Tiimeille on jaettu roolien mukaiset vuotuiset ja kvartaalin mukaiset tehtävät, joiden ajankohdat on kerrottu ja joihin heidät on perehdytetty (Liite 1). Puheenjohtajisto seuraa ja johtaa oman vastualueensa tiimin suoriutumista sekä tekee tarvittavat toimenpiteet, jotta toimintasuunnitelma toteutuisi mahdollisimman tarkasti.

Yhdistyksen syyskokouksen henkilövaalien jälkeen puheenjohtaja alkaa tunnustelemaan hallituksen jäsenten toiveita roolijakoa varten. Parhaissa tapauksissa puheenjohtajalla, sekä hallituksen jäsenillä on idea varapuheenjohtajan paikalle tulevasta jäsenestä. Tässä tapauksessa myös tämä jäsen voi osallistua roolijaon suunnitteluun. Tulevan kauden puheenjohtaja kutsuu järjestäytymiskokouksen koolle ennen varsinaisen kauden alkamista ja esittää suunnittelemansa jaon. Tätä ei kuitenkaan hallituksen tarvitse automaattisesti hyväksyä.

Puheenjohtaja edustaa yhdistystä virallisesti, mutta yhdistyksen käytäntöjen mukaan puheenjohtajisto vuorottelee tai hoitaa virallisia edustustehtäviä yhdessä. Varapuheenjohtajan tärkein rooli on auttaa puheenjohtajaa ottamalla tältä vastuuta itselleen. Yksin puheenjohtajalla olisi todella paljon töitä. Virallisella edustamisella tarkoitetaan mm. ammattikorkeakoulun sisäisiin edunvalvonnallisiin sekä säännöllisiin kokouksiin osallistumista. Puheenjohtajisto tapaa myös säännöllisesti vuoden aikana ammattikorkeakoulun sisällä toimivien yhdistysten puheenjohtajistoja. Näissä kokouksissa pidetään yllä, sekä rakennetaan yhdistykselle verkostoja sekä kehitetään yhdistysten toimintaa.

Varapuheenjohtajalle ei ole yhdistyksen johtosäännössä määritelty tarkkaa roolia, muuten kuin puheenjohtajan sijaisena toimiminen. Talko ry:n sisällä yleisenä käytäntönä on kuitenkin ollut, että varapuheenjohtaja johtaa ainakin yhtä, ellei jopa kahta tiimiä. Varapuheenjohtaja myös on jatkuvassa vuorovaikutuksessa yhdistyksen puheenjohtajan kanssa, keskustellen yhdistyksen ajankohtaisista aiheista ja tilanteista.

Vaikka puheenjohtajistolla on paljon valtaa, täytyy kuitenkin muistaa, että yhdistyksen hallitus toimii demokratian tavoin. Jokaisella hallituksen jäsenellä on yksi ääni käytettävissä ja puheenjohtajan ääni ratkaisee vain äänestyksen ollessa tasatilanteessa. Puheenjohtajisto ei siis voi päättää yksin yhdistyksen asioista, vaan se valvoo hallituksen toimien olevan lain ja yhdistyksen sääntöjen mukaista. Puheenjohtajisto yhdessä myös vastaa Talko ry:n virallisten sekä ohjaavien dokumenttien ja ohjekirjojen ajan tasalla pitämisestä.

5.4 Palvelut tulevaisuudessa

Talko ry:n palvelukonseptit ovat suurten muutosten edessä. Tulevina vuosina yhdistyksen palvelusektori tulee kokemaan suuria haasteita Haaga-Helian ammattikorkeakoulun koulutus uudistuksen myötä. Uudistus tulee lisäämään yhdistyksen potentiaalista jäsenmäärää huomattavasti. Tästä syystä palveluiden organisoinnin muotoilua sekä hallituksen roolitusta on pakko tarkastella uudelleen.

Jäsenpito sekä jäsenhankinta on muotoiltava tehokkaammaksi sekä kannattavammaksi. Hallituksen on pohdittava millä tavoin potentiaaliset jäsenet saadaan kiinni, sillä aloittavia opiskelijoita tulee suuria määriä kerralla kouluun. Riittääkö kampuksen aulaan päivystäminen ja esittäytyminen ryhmille? Millä tavoilla hallitus jalkautetaan uusien opiskelijoiden joukkoon? Nämä ovat olleet yhdistyksen toiminnan ja toiminnan jatkuvuuden kannalta tärkeitä toimenpiteitä aikaisemmin. Niitä on tehostettava tulevaisuudessa, sillä yhdistys ei voi toimia kunnolla, jos sen toiminta ei ole näkyvillä ruohonjuuritasolla.

Toiseksi jäsenpalveluissa on mietittävä arvon luomista myös jo olemassa olevien jäsenten kannalta. Jäsenpalveluiden ylläpitäminen, kuten jäsenrekisterin ylläpito tulee kuormittamaan sunnattomasti tulevaisuudessa. Nykyinen jäsenrekisterin ylläpitotapa kuormittaa yhtä ihmistä liikaa, mikäli jäsenmäärä kasvaa oletetulla tavalla. Se kannattaa automatisoida, joten nyt jos koskaan on selvitettävä yhdistyksen kannalta järkevä jäsenrekisterimalli.

Edunvalvonnan vastuu tulee kasvamaan ja yhdistyksen ääni tulee entistäkin painavamaksi. Linjojen yhdistyessä ja jäsenmäärän kasvaessa yhdistyksen takana on hyvin suuri määrä opiskelijajääniä. Tästä syystä edunvalvonnasta vastaavien toimijoiden koulutus korostuu. Talko ry:llä on hyvä tilanne tämän suhteen, koska se on Tradenomiopiskelijaliiton jäsenyhdistys. Liitolta on mahdollisuus pyytää lisäkoulutuksia aiheesta yksittäisille toimijoille tai koko hallitukselle. Suuren vastuun kanssa ei missään nimessä kannata kampailla yksin, kun apua voi pyytää.

Yritysyhteistyövastaavan kannattaa kehittää yhteistyön linjauksia yhdistyksen tapahtumatiimin kanssa. Talko ry:llä on jo todella hyviä ja suuria yritysyhteistyökumppaneita, joista löytyy monipuolisesti eri koulutusalojen työtehtäviä. Näiden esille tuomiseen kannattaa panostaa, sillä ne luovat hyvin paljon lisäarvoa yhdistyksen jäsenyyteen. Yritykset voivat myös kiinnostua yhdistyksestä entistä enemmän, sillä sieltä löytyvä potentiaalinen työntekijämäärä kasvaa. Tämä on hyvä mainosvaltti yhdistykselle, kun etsitään uusia yhteistyökumppaneita.

Lähivuosina lähitapahtumien määrän kannalta odotettavissa ei ole suurta muutosta. Koulutusohjelmamuutoksen kautta Talko ry:n alle sulautuu kaksi yhdistystä Haaga-Helian ammattikorkeakoulun sisältä. Sulautuminen ei tapahtumien kanalta kuitenkaan ole näillä näkymin nopea. Myöhemmin Talko ry saattaa saada toimintansa alle näiden parin yhdistyksen vakiintuneimmat opiskelijatapahtumat. Tähän hallituksen tulisi kuitenkin seuraavina vuosina tehdä toimintasuunnitelma, koska aikaa on sen suunnittelulle hyvin.

Toisaalta jäsenmäärän lisääntyessä myös tapahtumiin osallistuva ihmismäärä kasvaa. Tämä tulee ottaa tapahtumien suunnittelussa, sekä toteuttamisessa huomioon. Budjettia pitää säätää ja miettiä lipputulojen kasvua sekä menojen kasvua. Hallituksen tulee nopealla aikataululla pystyä luomaan tähänkin toimiva toimintamalli.

Jäsenmäärän lisääntymisen lisäksi pandemian jälkeisessä maailmassa etä- ja hybriditapahtumien suosio on kasvanut. Niiden tuotanto on otettava yhdistyksen palvelutarjontaan

mukaan, mikäli yhdistys haluaa pysyä relevanttina. Tähänkin kannattaa hankkia koulutusta tapahtumatiimille. Laitteisto tämän tyyppisille tapahtumille voi olla hyvinkin kallista, mutta uudet yhteistyökuviot esimerkiksi OUBS ry:n kanssa voivat mahdollistaa niiden edullisen lainaamisen. Myös täysin ilmaiseksi tuotetut Facebookin tai Instagramin kautta tuotetut live tapahtumat voivat olla hyvin suunniteltuina kannattavia.

Toisaalta etänä tapahtuvaa palvelua voi tuoda myös toimistopalveluihin. Koulutus on siirtynyt hyvin vahvasti etätyömalliin ja siihen on varauduttava, että etäopiskelumallit jatkuvat, ainakin joltain osin. Mitä osia tavallisista palveluista voi viedä verkkoon? Esimerkiksi tuotteiden, kuten haalarimerkkien ja elokuvalippujen myynti voidaan siirtää olemassa olevien työkalujen kautta saataville jokaisen tietokoneelle tai puhelimeen. Näin myös voidaan taata tuotteiden laajempi saatavuus.

6 Pohdinta

6.1 Työn edistyminen ja oman oppimisen arviointi

Työni lähti hyvinkin vauhdilla liikkeelle. Aihe oli minulle entuudestaan suhteellisen tuttu, sillä olen toiminut yhdistyksen hallituksessa nyt kaksi vuotta, joista toisen varapuheenjohtajana. Koska aihe oli tuttu, oli siitä helppo lähteä kirjoittamaan. Paine kuitenkin kirjoituksen laadulle on kova, sillä se tulee suureen tarpeeseen.

Vaikka olen toiminut johtavassa asemassa, huomasin, että yhdistyksen lainopillisissa käytänteissä sekä johtamisen teoriassa oli minulle paljon uutta. Tietoni yhdistyksen laissa määritellyistä vastuista syveni huomattavasti. Lisäksi ymmärrykseni siitä, miksi tiettyjä dokumentteja on olemassa ja miksi niitä kehitetään, parani paljon.

Johtamisen teoriassa oli minulle paljon uutta, vaikka olenkin saanut Tradenomiopiskelijoiden puolesta hyvät koulutukset tehtävääni. Koen, että sain koottua hyvin tietoa ja pakettista tuli hyvä koulutusmateriaali tuleville puheenjohtajistoille.

Työni edistyi viikoissa suuria harppauksia. Käytin myös paljon aikaa jäädessäni toimistolle työaikani jälkeen lukemaan ja selvittämään teoriaa sekä kirjoittamaan työtäni eteenpäin. Keskustelin myös aktiivisesti yhdistyksemme hallituksen sekä puheenjohtajan kanssa työn sisällöstä, jotta se vastaisi tarvetta mahdollisimman hyvin.

6.2 Työn hyödyt Talko ry:lle

Tehty työ hyödyttää Talko ry:tä melko paljon. Tällä hetkellä yhdistyksellä ei ollut puheenjohtajistolle yhteneväistä perehdytysmateriaalia. Puheenjohtajisto siis opetteli tehtävänsä ja roolinsa saamansa verbaalisen koulutuksen sekä vertaistuen kautta.

Tulevina vuosina Talko ry käy läpi koulutusohjelmaudistuksen ja sen hallituksen organisoitumista joudutaan suunnittelemaan uudestaan. Opinnäytetyöni tarkoitus on auttaa puheenjohtajistoa, kehittämällä heidän tietojaan ja taitojaan siitä, mitä vapaaehtoistoiminnan sekä yhdistyksen johtaminen vaatii. Tilanteessa myös Talko ry:n palveluiden tunteminen on tärkeää, jotta niitä voidaan onnistuneesti kehittää tulevia tarpeita varten.

Opiskelijayhdistystoiminnassa yhdistyksen puheenjohtajistoon valitaan usein ihmisiä, joilla ymmärrettävistä syistä ei ole ryhmän johtamisesta vielä paljoa käytännön tietoa. Monesti he eivät ole vielä opiskelleetkaan asiaa. Työni on hyvä pohja tämän tietotaidon kartuttamiselle.

Lisäksi opinnäytetyötä käytetään puheenjohtajiston ohjekirjan ja perehdyttämisen lisäksi myös hallituksen jäsenten perehdyttämisessä. Työ sisältää paljon yleishyödyllistä tietoa yhdistystoiminnasta opiskelijayhdistyksen silmin, jonka takia sitä kannattaa käyttää hallitusta yhdistyksen toiminaan perehdytettäessä.

Työni antaa hyvät pohjatiedot yhdistyksen johtamiselle sekä sen toimintojen ymmärtämiselle. Se on muotoiltu ja muokattu Talko ry:n tarpeita vastaavaksi yhteistyössä yhdistyksen kanssa.

7 Lähteet

Talko ry säännöt. Luettavissa: https://f01bb5c7-df70-4f3a-ae42-548f23d704e1.filesusr.com/ugd/b182b0_c3b1a0fecfef48a98a95b01ca2987575.pdf. Luettu: 16.10.2020

Talkon poliittinen ohjelma. Luettavissa: https://f01bb5c7-df70-4f3a-ae42-548f23d704e1.filesusr.com/ugd/b182b0_96f540e5d6d248059e8ab84ce7548705.pdf. Luettu: 19.10.2020

ProTalkon poliittinen ohjelma. Luettavissa: https://f01bb5c7-df70-4f3a-ae42-548f23d704e1.filesusr.com/ugd/b182b0_4b8d2658a1c34add92e9401859fbcf5c.pdf. Luettu: 19.10.2020

OUBS.fi Luettavissa: <https://oubs.fi/>. Luettu: 21.10.2020

Tietoa Tradenomiopiskelijoista. Luettavissa: <https://www.tradenomi.fi/tradenomiopiskelijat/tietoa-tradenomiopiskelijoista/>. Luettu: 21.10.2020

Yhdistyslaki. Luettavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1989/19890503>. Luettu: 22.10.2020

Yhdistystoimijan opas, Olli Välke ja Lasse Miettinen, Vihreä sivistysliitto ry. Ilmestynyt: 2013. Luettu: 22.10.2020

Voittoa tavoittelemattoman organisaation johtaminen, Peter F. Drucker, Talentum media Oy. Ilmestynyt: 2007. Luettu: 22.10.2020

Yhdistysoikeus, Heikki Halila ja Lauri Tarasti, Alma Talent Oy. Ilmestynyt: 2017. Luettu: 22.10.2020

PSYCON: Sitouttamisen viisi tekijää. Luettavissa: <https://www.psycon.fi/blogi/sitouttamisen-viisi-tekijaa>. Luettu: 4.11.2020

Mentorointi 4.0, Päivi Kupias ja Matti Salo, Alma Talent Oy. Ilmestynyt: 2014. Luettu: 4.11.2020

Valmentava johtajuus, Marjo-Riitta Ristikangas ja Vesa Ristikangas, Alma Talent Oy. Ilmestynyt 2013. Luettu: 15.11.2020

Oman johtajuuden jäävuori, Harvard Manage Mentor. Luettu 16.11.2020

Menestyksen timantti, Mika Kamensky, Alma Talent Oy. Ilmestynyt 2015. Luettu: 17.11.2020

Vapaaehtoistoiminnan määritelmä. Luettavissa: <https://kansalaisareena.fi/vapaaehtoiselle/vapaaehtoistoiminnan-maaritelma/>. Luettu 18.11.2020

Vapaaehtoistoiminta ansaitsee hyvää johtamista. Luettavissa: <https://aikamerkki.org/vapaaehtoistoiminta-ansaitsee-hyvaa-johtamista/>. Luettu: 20.11.2020

Yhdistystoiminnan avaimet, toimihenkilöiden tehtävät ja roolit. Luettavissa: <https://www.ksl.fi/materiaaleja/yhdistystoiminnan-avaimet/6-toimihenkiloiden-tehtavat-ja-rooli/>. Luettu: 25.11.2020

Yhdistystoiminnan avaimet, toiminta tekee yhdistyksen. Luettavissa: <https://www.ksl.fi/materiaaleja/julkaisut/yhdistystoiminnan-avaimet/3-toiminta-tekee-yhdistyksen/>. Luettu 25.11.2020

Liitteet

Liite 1. Talko ry:n vuosikello

Aika	Hallinto	Edunvalvonta	Tapahtumat
1. kvartaali			
Tammikuu, Helmikuu, Maaliskuu	<ul style="list-style-type: none"> Uusien jäsenten kirjaus jäsenrekisteriin Toiminnantarkastuskertomus Tilinpäätös Hallituksen kulkukorttien aktivointi Toimiston avainten käyttäjien päivitys kulun verstaalle 	<ul style="list-style-type: none"> Uusjäsenhankinta orientaatioviikolla sekä siihen liittyvä ständin pito Tradenomiopiskelijaliitto TROL ry:n järjestämä Puhjonrannan järjestökoulutus JOOP-kokous Haaga-Helien kehityspäällikön sekä koulutusohjelmajohtajan tapaamiset Yritysyhteistyösopimusten allekirjoitus 	<ul style="list-style-type: none"> Orientaatioviikko <ul style="list-style-type: none"> Uusien opiskelijoiden tutustumisilta Tutoreiden järjestämät orientaatioviikon approt Perjantain fuksitapahtuma Back 2 Business opiskelijajuhlat Talko ry:n risteily Talko ry:n fuksisitsit Get together -konseptin jäsentapahtuma
2. kvartaali			
Huhtikuu, Toukokuu	<ul style="list-style-type: none"> Vuosikertomus Yhdistyksen kevätkokous 	<ul style="list-style-type: none"> JOOP-kokous GloBBA Round Table Myyntin pyöreä pöytä HeLin YTY-kokous Tradenomiopiskelijoiden Black Weeks -kampanja 	<ul style="list-style-type: none"> Talko ry:n vapputapahtuma (Mushroom hunt) osana Helgan kahdeksan päivän vappua Talko bowling Talko ry:n alumni-ilta
3. kvartaali			
Elokuu, Syyskuu, Lokakuu	<ul style="list-style-type: none"> Uusien jäsenten kirjaus jäsenrekisteriin 	<ul style="list-style-type: none"> Uusjäsenhankinta orientaatioviikolla sekä siihen liittyvä ständin pito Tradenomiopiskelijaliitto TROL ry:n järjestämä Puhjonrannan järjestökoulutus JOOP-kokous 	<ul style="list-style-type: none"> Orientaatioviikko <ul style="list-style-type: none"> Edustaminen uusien opiskelijoiden tutustumisillassa Edustaminen tutoreiden järjestämässä orientaatioviikon approilla Perjantain fuksitapahtuma Fuksisitsit Back 2 Business opiskelijajuhlat Talko ry:n risteily Tutoreiden saunailta Get together -konseptin jäsentapahtuma (GloBBA:n linjalle suunnattu)
4. kvartaali			
Marraskuu, Joulukuu	<ul style="list-style-type: none"> Yhdistyksen syyskokous Osavuositiedote Johtosääntö Seuraavan vuoden budjetti Syyskokouksessa valitun puheenjohtajan tehtävät: <ul style="list-style-type: none"> Patentti- ja rekisterihallitukselle ilmoitus nimenkirjoittajien vaihdoksesta Tradenomiopiskelijaliitto TROL ry:lle ilmoitus uudesta hallituksesta Uuden hallituksen sähköpostien luominen sekä edellisen hallituksen sähköpostien poistaminen Hallituksen kuvien koordinointi sekä hallitushuppareiden tilaus Yhdistyksen tilien salasanojen vaihto 	<ul style="list-style-type: none"> GloBBA Round table Myyntin pyöreä pöytä HeLin YTY-kokous JOOP-kokous 	<ul style="list-style-type: none"> Talko ry:n vuosijuhlat Puurojuhla